

ДІЛО

Виходить щодня вранці

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції І Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.080.
Банку Чеських Легіон.
Прага „Діло“.
Рукописи не повертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 8.00 злот.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 дол. у ЧЕ-
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Постанови, протипіратської конференції

Як подає офіційний комунікат, середземноморська конференція в Ніон ухвалила такі постанови: Кожна держава положена над Середземним Морем, має забезпечити безпеку на своїх територіальних водах і порозумітися з іншими державами для співпраці на морю. На найважливіших морських шляхах нагляд переймуть французько-бритійські морські сили.

Підчас дискусії представники чорноморських держав заявили, що на випадок загрози з боку підводних суден на Чорному Морі вони порозуміються щодо спільних кроків.

Цього тижня збереться конференція на закінчення у справі підписання порозуміння.

ЩО НА ТЕ ІТАЛІЯ?

Як твердить „Дейлі Експрес“, Італія й Ні-

меччина займуть негативне становище до постанов конференції у Ніон. Вони не годяться на те, щоб контролю над цілим Середземним Морем віддати Франції та Англії; Італія навіть обиджена, що вона має контролювати лише власні побережжя, так само як другорядні держави.

БРИТІЙСЬКІ ЗБРОЙНІ СИЛИ НА СЕРЕДЗЕМНОМУ МОРІ.

Як подає париська преса, Велика Британія має під цю пору на Середземному Морі: 2 панцирники, 2 боеві кружляки, 1 летунську базу, 3 великі кружляки, 3 легкі, 7 підводних суден, 23 контрторпедовці, 6 торпедовців та чимало помічних кораблів.

Дальші розстріли в ССРСР.

МОСКВА, 13. 9. ПАТ. Суд у Чернишевську засудив 3-ох членів контрреволюційної організації, що змагала до розбиття колхозів, на

розстріл, двох по 10 років в'язниці. В цілому районі скликали на віча селян, щоб приймали резолюції з апробатою присуду.

Г. П. У. арештувало сина Каменєва.

До Парижа надійшли вістки, що Г. П. У. арештувало в Ленінграді сина Каменєва Олександра. Йому закидають, що zorganizував нібито ватагу терористів з метою висадити в по-

вітря підчас війни військову лабораторію. Арештований Олександр Каменєв був дотепер керманічем військової лабораторії.

— 0 —

Італія не заключила з Японією протибольшевицького пакту.

Японське міністерство закордонних справ заперечує поголоски, немовби Японія заключила з Італією протикомуністичний пакт. Ці по-

голоски походять мабуть відтіля, що між обома урядами йдуть переговори у справі торговельного договору.

Японці заняли китайську оперативну базу на Дал. Сході.

Японські війська заняли нині рано Тантун у північній частині провінції Шансі. Військові кола привязують до цієї події чималу вагу, бо Тантун був оперативною базою китайських військ провінції Шансі.

ВЕЛИКІ БОІ У ПРОВІНЦІ ШАНСІ.

Китайська телеграфічна агенція подає, що в Гайюан (у північній частині провінції Шансі) йде запеклий бій. Японці зовсім знищили один китайський курінь, та китайські резерви втримали загрожені становища. З обох сторін згинув разом коло 4.000 людей.

КИТАЙЦІ ВТРАТИЛИ МАЧАН.

Комунікат китайського командування по-

тверджує, що китайці евакували Мачан і затрималися на лінії Гоінчзі (10 км. на північ від Тсангчав).

КАЛГАН В ЯПОНСЬКИХ РУКАХ.

Перед кількома днями розійшлися вістки, до китайці прогнали японців з Калгану. Як подає китайська телеграфічна агенція, ці вістки неправдиві.

НАМАГАЮТЬСЯ ОКРУЖИТИ КИТАЙЦІВ.

У провінції Шансі одна японська колонна коснулася до Каанліну (на схід від Тагуну), щоб оточити китайські війська, які відступили на південь від Калгану.

— 0 —

Підсумки операції під Шангаєм.

Авас робить ось які помічення після одномісячних боїв під Шангаєм: Японське командування не доцінювало китайських сил, висилаючи проти них малу „колоніальну експедицію“, з кількох кораблів і кількох тисяч людей. Щоб не допустити до катастрофи, мусіла Японія наборзі вислати більші сили.

Перша фаза боїв за Шангаєм принесла японцям успіх: вони закріпилися на побережжю, займаючи досить велику територію, щоб виганяти важкий військовий матеріал до дальшої офензивы.

ВТРАТИ ЯПОНЦІВ.

Японські військові знавці обраховують, що від початку боїв під Шангаєм 30.000 китайців

згинувло і 20.000 ранено. Крім того китайці втратили 200 літаків, себто 2/3 своїх повітряних сил.

БАКТЕРІОЛОГІЧНА ВІЙНА?

У Шангає сильно шириться епідемія холери: в міжнародній концесії занотовано 500 випадків холери, у французькій — 300 випадків. Хорують самі китайці, хоча тепер епідемія перекинується і до японських військ:

в Паочан 80-ох японських воїнів захорувало, 20-ох померло. З огляду на те, що санітарний стан японських військ усе був дуже добрий, підозрюють, що китайці ведуть бактеріологічну війну.

Пошесні недуги лютують!

Бережіться їх
і пийте тільки

ПАСТЕРИЗОВАНЕ МОЛОКО
МАСЛОСОЮЗУ

позбавлене
всіх хороботворчих
бактерій.

Спеціаліст жіночих недуг і акушер

Д-р мед. Володимир Станецький
вернувся і ординує

Львів, вул. Хоружини 12, II. пов.
Телефон 289-89.

1-7

Дві нації.

Львів, 13. вересня 1937.

З останнього числа „Землі і Воли“ (з 12. ц. м.) довідуємося про цілком несамовітну історію, що трапилася на засіданні Державної Кооперативної Ради у Варшаві у перших днях цього місяця. На конференції представників Ревізійних Союзів була точка про поділ членів відповідно до національності. Проект Ради був такий, щоб поділити так: 1) поляки, 2) українці (руси́ни), 3) білорусини і т. д. Присутній на тій конференції представник Рев. Союзу Русских Кооператив п. К. Ганасевич виступив проти такого поділу, мотивуючи, що „українці і русини то не одно і те саме і тому проект повинен виділити русинів в особну точку і не змішувати їх з українцями“. Покликався при цьому на офіційний термін „руси́ни“, навіть на обіжних міністерства внутрішніх справ, який мав бути „нормалізаційною“ концесією для українців, на становище чеської влади до національної термінології на Закарпатті, на Лера-Сплавінського, якіні на те, що „справа терміну „українські“ не має історичного опертя“. Ця промова, читаємо у „Землі і Воли“, викликала на присутніх поляків „велике впечатління“, якого видно не захитала репліка представника РСУК-а, так, що присутні одностайно рішили прийняти внесок представника москвофільського Рев. Союзу і при національному поділі кооператив внести окрему та самостійну національність „руси́ни“. Два представники РСУК-а, як читаємо, стрималися від голосування. Іхнє становище нам не відоме, зрештою маємо враження, що вони були заскочені такою наскрізь політичною дискусією; мабуть цим, а також недугою п. сен. Ю. Павличковського та виїздом за кордон п. сен. Луцького, треба пояснити, чому на такому засіданні, при вирішуванні такої засадничої з національного боку справи не було наших чільних кооператорів-політиків, яким булоб страшніше легко виказати весь абсурд „аргументів“ п. К. Ганасевича, поставити йому питання, чи він „руси́ни“ чи „руський“, запитати присутніх поляків, що значить, на їх думку, „руський“ по польськи, і всю дискусію звернути проти кири́ни.

Очевидно постановою Державної Кооперативної Ради є черговою цеглиною у величавій

**Вже надійшли ориг. англійські матеріали
на мужеські убрання, жіночі плащі і костюми
у великій виборі**

ДІММОДИ

Львів, Готель Європейський

будувати всієї нинішньої національно-політичної системи. Мусимо, зрештою, признати, що дійсно — з хвилиною, коли на кивок якоїсь чародійної палочки, яка нам так і досі ближче невідома, перекреслено засаду перешкоди аркуша „ІА“, в якому була тільки одна рубрика для національності „український (руський, русинський)“ та поділено українців і русинів, як якісь дві істнующі у Польщі нації, — з тою хвилиною відкрито дорогу і для цієї останньої дивоглядної постанови.

Зрештою, процес розмножування скількох національних меншин у Польщі йде і на інших вітинках. Коли існує кардинальна шкільно-педагогічна засада, що дітей учать у школі літературної мови і через те нема науки кашубської чи шлезької „мови“, а є наука „лемківської мови“ (лемківський Буквар та дві читанки), то це вже один крок від вписання до національної рубрики окремої лемківської нації. Гадаємо, що не так важко було б довести, що й гуцули та бойки, ба навіть волиняки, не кажучи вже про поліщуки, це все окремі нації, які — очевидно — вимагають теж окремої національної політики.

Це — одна сторона медалі, не вперше на тому засіданні Кооперативної Ради відкрито і нам досить добре відома. Друга сторона — це поведінка наших москвофілів. Становище п. К. Ганасевича творить тут своєрідне „новум“: воно, що правда, зберігає традиційну лінію при всякій нагоді і з кимнебудь пакостити українцям, але одночасно свариться з засадничими тезами „ідеології“ РСО, виложеної свого часу дуже подрбно п. Кареніном у „Русскім Голосі“.

Та ідеологія каже передовсім, що існує один „руський“ наріз (чи пак одна руска нація з кількома народами), від Поппраду по Камчатку. В кожному разі нема там мови про якийнебудь національний поділ польських і нежидівських автохтонів Галичини. Ми, українці, стоїмо на становищі, що москвофіли — це частина спільної з нами нації, це наші люди, тільки відсталі у своїй національній свідомості, причому головну вину несе тут інгеренція російських політичних чинників від 60. рр. мин. ст., які використали тодішній низький культурний рівень галицьких мас; післявоєнні політичні умовини знову шкодили процесові завершення національно-політичної кристалізації. Тому ренегатами ми не називаємо москвофільської маси, тільки нечисленні одиниці, зпоміж інтеліген-

неповажна постанова Кооперативної Ради не зашкодить: нація залишиться нацією, буде розвиватись, за свої права боротись, при всяких обставинах шукати собі всяких можливих способів внаву, буде зареєструвати на сторінках своєї історії моменти здвигу й заломлювань, але буде жити, як кожний живий національний організм. Зате поведінка пп. Ганасевичів наносить смертельний удар самим москвофілам: та

поведінка перекреслює взагалі всякий ідеологічний характер їхніх теорій та всякий ідейний зміст їхнього табору. Вона робить з того табору просто апарат чужої політики, позбавлене власної думки і волі, робить з того табору збір одиниць, які конвульсійно тримаються властью імущих і сліпо йдуть за їх політичною думкою та практичними заходами, зверненими — проти цілого нашого народу!

З того погляду останній геройський по-двиг п. Ганасевича причинюється до винесення ситуації. Хоч історія москвофільства в Галичині не залишає багато сумнівів щодо обличчя того табору, проте ніколи не завадить, коли ясності буде якнайбільше. Пп. Ганасевичі сьогодні радіють, що їм удалося „відділитись“. Може прийде ще момент, коли український наріз їх від себе відділить, — коли відмежується різко від породи людей, які в моменті національного лихоліття грали в чужу дудку, самі несвідомі того, що творять,

Українці одні з перших на ХХІ. Міжнародному Протіальногольному Конгресі.

(Власна кореспонденція.)

Варшава, 12. вересня 1937.

(КТВ.) Варшава жие вже від кількох днів під знаком ХХІ. Міжнародного Протіального Конгресу, що відбувається тут разом з кількома іншими аналогічними зїздами абстивентських організацій цілого світу.

Офіційну участь у Конгресі беруть такі держави: Швеція, Норвегія, Швейцарія, Голландія, Франція, Німеччина, Чехословаччина, Греція, Єгипет, Аргентина, Чиле, Уругвай, Мексика, Австрія, Ліхтенштайн, Апостольська Столиця, Фінляндія, Японія, Латвія і делегати Ліги Націй.

Вже в мин. суботу зачалися наради І. Міжнародного Конгресу католиків прогібіціоністів, на якому один з польських промовців назвав Т-во „Відродження“ — піаденно-польською (!) протіального Конгресу організацією. Одначе при кінці наради забрав голос одинокий український делегат, що прибув уже того дня, о. д-р Ігнатій Цегельський (Камінка Струмилова), наш відомий протіального Конгресу діяч, що в прекрасній промові (по французьки) накреслив славу історію українського антиального Конгресу руху в Галичині, здобуваючи — як одинокий промовець — гучні оплески закордонних гостей.

У вечорі тогож дня в репрезентативних сальонах Купецької Ресурси відбулося І. товарське зібрання усіх учасників конгресу (з добірною артистичною програмою), на якому українців крім о. д-ра Цегельського репрезентували запрошені варшавські кореспонденти усієї української краюї шоденної преси, що й сповняють одночасно ролі інформаторів про український протіального Конгресу рух та українців узагалі.

Але само відкриття конгресу відбулось у неділю. Після торжественної Служби Божої в усіх християнських церквах зібралися всі делегати, запрошені гості та представники краюї і закордонної преси у величавій авлі варшавського університету. В атмосфері піднесеного настрою, серед прапорів та емблем усіх — крім нашого — народів провідник Польського Орг. Комітету мін. В. Ходзько відкрив конгрес, покликуючи на президента голову Міжнародного Союзу проф. Едгара Цунцу й запрошуючи почесну президію.

Опісля вітали м. ін. конгрес ще й такі делегати: від польського уряду — мін. Косціялковський, від закордонних урядів — єгипетський посол Р. Сльотемакдо де Бруїне, монсініоре Кортезі від Ап. Столиці, кард. Габонд, від Правосл. Церкви — архимандрит Теофан; від англійських протіального Конгресу товариств — д-р Роберт Геркод. Крім згаданих привітів на конгрес наспіло дуже багато гратуляційних телеграм, м. ін. від нашого „Відродження“, власноручні привіти від президента Фінляндії та шведського престолонаслідника Густава привезли з Гельсінгфорсу і Стокгольму делегації молоді на роверах.

У неділю прибула до Варшави й решта української конгресової делегації в отському складі: від Т-ва св. Андрея крім о. д-ра Цегельського ще й о. д-р Сопуляк Михайло зі Стрийщини; від Т-ва „Відродження“ голова м-р Микола Ценко, проф. Степан Горницький (Дрогобич), ред. Василь Гайовицький і п. Я-

рослав Дзіндра; від „Учительської Громади“ — проф. Юліян Каменецький (Рогатин); від Українського Лікарського Т-ва: п. д-р Олена Носковська.

Наша делегація, не зважаючи на ціловітчу подорож, уся взяла активну участь у сьогоднішніх нарадах конгресу, імпонуючи здинованим розмахом нашої протіального Конгресу акції чужинцям — великими традиціями й осягами на цьому полі.

Рівночасно з конгресом і в тих самих залах відбувається прецікава міжнародна протіального Конгресу вистава, на якій не бракує теж стунків та експонатів українських протіального Конгресу товариств. Наш куток улаштувало львівське „Відродження“ при активній допомозі варшавських українців. Тут слід підкреслити особливі заслуги родини п-ва Мицьків, Пеленських і нашого студентства. На жаль, були і курйозні випадки національної апатії — одна з варшавських українських фірм не хотіла випозичити на кілька днів гуцульських килимів для прикраси українських стін (!). Дієювою атракцією нашого відділу, в якому ролі інформаторок згодилися безітересно сповіяти наші приятельки-чужинки, є перша книга нашого І. протіального Конгресу Т-ва з Каміньки Струмилової з р. 1844 (!). На жаль, „Відродження“ не подбало дотепер про відповідну пропагандивну інформаційну літературу, за якою чужинці розпитують, як теж не надітели до цієї пори мистецькі афіші арт. Чорнія, що їх мали вислати літаком зі Львова.

Але поминувши ці зайві мінуси, треба підкреслити, що прийняття численної української делегації серед багатьох державних націй гідно репрезентує нашу національну і ітнотично-супільну культуру. В окремих кореспонденціях подамо докладний хід конгресу та насвітливо його завдання й осяги. Тимчасом обмежимося до короткої інформації, що перший Протіального Конгресу відбувся в 1885. р. в Антверпії, славний був IV. Конгрес у Християнстві, під науковим оглядом вирішився V. Конгрес у Базилі, де вперше виступили учені Сміс та Філер з вислідами своїх епохальних дослідів про вплив малих алькогольних доз на працю мозку.

Варшавський конгрес виявляється у всі модерні засоби і здобутки. На місці постійно урядують інформація, пошта, міжнародні телеграфічно-телефонічні сполучення для вжитку численних кореспондентів і т. і. Деякі чужинці розпитують за виробами нашого народного мистецтва, так що прийдеться повести їх до крамниці У. Н. М.

Слід підкреслити, що організатори Конгресу, особливо ж генеральний секретар Конгресу ред. п. І. Шиманський, дуже вичайно і прихильно поставився до потреб і домагань української делегації, зокрема представників української преси. Багато учасників зїзду вертається зі Львова — вони висказуються з признанням про „Просвіту“ і нашу пресу, — багато поїде туди після закінчення наради.

Ширіть наш часопис!

**„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА І СКА**

у Львові, вул. Кордецького 50,
Тел. 260-04. ПКО 503.861.

поручає власні вироб найкращої якості:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх
красках

ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх
красках

ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (Фротеру-
ючу і фарбуючу)

ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помываючу
корону — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до
шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну
і білу — МУХОЛАПКИ.

ції, які прийняли до шоденного родинного вжитку російську мову і виховують у ній своїх дітей. Зате офіційна москвофільська теза каже звати ренегатами українців, бо вони — мовляв — відлекуються своєї „руської“ нації, але одночасно так само як ми з москвофілів, так і з нас, українців — не резигнує. Навпаки, москвофільська теорія українців утотожнює з „малоросами“ і племяно вважає їх абсолютно частиною спільної нації. З такого засновку виходила логічно практична політика, яка казала раніш москвофілам солідарно боронити інтересів народу, без огляду, як хто його звав: у шкільній, аграрній, соціальної діяльності, підчас „лацифікації“, всяких масових репресій і т. п.

Аж раптом маємо на внесок москвофіла — поділ на дві нації! Український нації, очевидно,

Товариство Кредитове Міське у Львові

Львів, Галицька 21. — телефони 27603, 20896.

Переводить конверсію гіпотечних зобов'язань

затягнених в комунальних касах ощадності, Галицькій Касі Ощадності

і „Щадниці“ в Перемишлі

на довготермінові позички в 5% заставних листях.

Радісний день у

Львові.

ПОСВЯЧЕННЯ БУДОВИ ЦЕРКВИ СВ. ІВАНА

БОГОСЛОВА ПРИ ВУЛ. ПОТОЦЬКОГО.

День 12. вересня ц. р. запишеться добре в пам'яті львівських українців. Серед прегарної осінньої погоди відбулося того дня величаве, радісне торжество посвячення і вмурування пропам'ятної грамоти під угольний камінь церкви св. Івана Богослова біля монастиря СС. Василян у Львові при вул. Потоцького ч. 95.

Сестри Василянки усталили престіл під північною стороною свого монастиря та прикрасили його живими цвітами. Над престолом пишалася ікона Богородиці на великому полотні, розмальованому так, що нагадувало мармур. По обох боках престолу усталилися делегації, представники багатьох українських устанів і преси. Кордони держали питомці Ремісничої Бурси та шкільна молодь. Окреме місце було призначене для процесій, братств і вірних, що зійшлися у великому числі з цілого Львова.

В 12. год. Преосв. Іван Бучко зачав торжественну Службу Божу в асисті голови Комітету будови о. крил. Ю. Дзеровича й о. крил. В. Личиняка; діякували о. І. Ключ та о. д-р В. Фіголь. Співав хор СС. Василян. На свято прийшли процесії з церкви св. Юра, з Богданівки, Левандівки, села Скишова та з церкви при вул. Зибликівича. (Чому не прибули процесії з інших львівських церков? Чи може обідова пора невідповідна для львовян на таке свято?).

В год. 13.30 прибув самоходом І. Е. Митрополит Андрей з о. крил. В. Ковальським.

Після Служби Божої відспівано многолітствія і „Боже Великий“. Відтак о. пралат Леонтій Куницький виголосив з балкону монастиря піднеслу проповідь. У ній згадав про велику анховну роллю монастиря СС. Василян при вул. Потоцького 95, про його школи та сиротинець і підкреслював, що нова церква у Львові будуватиметься завдяки великій жертвенності укра-

їнського громадянства. Вкінці попросив ВПреосв. Митрополита поблагословити фундаційну грамоту.

Хроніка Совітської України.

Від Редакції: З минувшим днем заводи-мо спорадичну „Хроніку Сов. України“, в якій будемо подавати об'єктивно звістки з усіх царин життя Наддніпрянської України, без огляду на їх позитивний чи негативний характер. Робимо це в тім переконанні, що наше громадянство взагалі дуже мало знає про тамтешнє життя, а лихоліття наших братів під московсько-большевицькою окупацією спонукає нас не тільки до протестів політичного характеру, але й до тісного духового зв'язку з тамтешнім народом, до більшого зацікавлення подробицями його боротьби та стихійних впливів живучості. Совітську хроніку вестиме окремий референт, добрий знавець совітських відносин, користуючись найновішим джерельним матеріалом (у першу чергу совітською пресою і сов. періодиками).

ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ.

Видавництво „Радянська Школа“ дістало з Москви текст і віддало до перекладу українською мовою „Короткий курс історії СРСР“. „Радянська Школа“ випускає підручник українською мовою в кількості 1.700 примірників, крім того в Москві замовлено 300.000 цього підручника російською мовою для шкіл України з викладовою російською мовою. З якого підручника будуть вчити в українських школах — про це нема у тій звістці мови.

МАСОВИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС ДІТЕЙ.

У Києві відбувся український огляд літера-

турної творчості школярів, в якому взяли участь понад 4 тисячі учнів від сільських до столичних шкіл. Зрозуміло, переважна більшість тих творів це — про вождів революції, про міжнародно-пролетарську солідарність, фашистське бузувірство тощо, але чимало серед робіт українського фольклорного матеріалу: тут і віршована казка про Котигорошок, віршована народна казка про Івасика-Телесика. Як не нагадати життя — а перегнути його годі.

ШКІЛЬНІ БОЛЯЧКИ.

Розпочалося на радянській Україні навчання по школах. Чимало дітей через перевантаженість деяких шкіл у Києві, цілком несподівано для них переведено до шкіл, іноді дуже далеких від мешкання учнів. Не дивлячись на категоричну заборону проводити навчання на дві зміни, по багатьох школах заведено навчання старших класів на другій зміні, нових навчальних програм нема. Запровадили з цього року виклади астрономії, але нема ні підручників ні вчителів, нема теж учителів чужих мов.

В Одесі виявилося, що будову 8 нових шкіл ще не закінчили, будують їх по малонаселених районах, а по густонаселених районах школи перевантажені.

З УКРАЇНСЬКИХ ТЕАТРІВ

Київський державний театр опери та балету відкрив сезон „Тарасом Бульбою“ Лисенка, надалі йде „Запорожець за Дунаєм“; київський державний драматичний театр ім. І. Франка відкрив сезон „Безталанною“ Карпенка Карого. Ки-

ЖОРЖ РЕЕР.

5)

Дівчина з парасолькою.

(Докінчення).

Я говорив їй, як вона говорила колись до мене:

— Чи можливе, щоб ти могла бути задоволеною теперішнім своїм життям? Чи не маєш ти вже охоти робити наперекір старшим, гіршити їх? Чи не мала ти ніколи бажання зробити щось безглузлого, небезпечного?

Вона всміхнулася гірко і відповіла:

— Ах, який дует могли ми бути скласти. На нещастя я відспівала свою пісню колись, а ти щойно нині хотів би її почити!

Я щоб помститись критикував її дрібничково-міщанське животіння без ніякої пристрасти, без нічого несподіваного.

— Без пристрасти це правда — вона виправдувалася — але щодо несподіванок...

Хвилинами, коли я говорив їй про свої почуття і про те майбутнє життя — палке, доцільне, змістовне, яке ми могли б разом вести, її очі заискривалися і уста ворухалися так, якби хотіла промовити.

— Ренато! — я казав до неї — зважся стати собою, завернути до минулого.

Вона відповідала мені мільодроматично:

— Це нечесно, старий спокуснику зводити з простої дороги бідне романтичне дітя!

— Романтичне! Якби ти виїла нею бути!

— Але ж я вмію бути романтична, саме тоді, коли опираюсь твоїм намовам. Чи все не скінчилося би прозаїчно, якби послухала тебе?

І так ми фартували довгі місяці, а я не міг ніколи відкрити тої таємничої Ренати, яку про-

VIII.

Одного дня я дістав від неї телеграфічну записку: „Приходи зараз. Хочу тебе бачити. Ввечір виїжджаю“.

Сама відчинила мені двері. У сальоні були валізи, меблів ніяких. Я прочував якесь нещастя.

— Куди ти їдеш? — питаю її.

— Небажком довідаєшся. Ах, який ти нині герний! Що за убрання, яка чудова краватка.

Її веселий настрій слабо закривав її вигляд. Очі були червоні від безсонності.

— Вибач мені, — вона казала — що приймаю тебе у своїй кімнаті, але це єдине місце, де залишилися ще крісла.

Вона сіла на ліжко і комічним жестом показала мені місце, де маю сидіти.

— Бачиш! Як нам добре?

Але що сталося?

— Нічого незвичайного. Мала несподіванку...

— Ти жартуєш, Ренато.

— Яка я щаслива, що ти прийшов, Альберте. Було би мені прикро виїжджати не побачившись з тобою.

— Їдеш недовго?

— Так. Може... Але тепер оповідай мені про нашу молодість, про Сантіс, про те, що не ділину з парасолькою ти любив, а ту другу, трохи жвавішу з шопи і даху.

Вона сміялася нервово, якби хотіла плакати.

— Ренато! Скажи мені, що з тобою. Маю таке враження, якби ми не мали вже зустрітись!

Вперше від часу, як я її відшукав, вона була така, якою я хотів її бачити завжди. Вона не мала злобного сальонового тону, а щось таке, що пахне приглагою.

— Ах, Альберте, чи ти пригадуєш собі — і вона заливалася спогадами, а я слухав її

з усіма своїми надіями і якимись незимовним жахом. Була пізня ніч. Вона хотіла пустити електричний огрівач.

— Ах, я забула, що сьогодні вилучили нам струм — засміялася.

— Ренато! Благаю тебе, їдь зі мною. Ще час! Не знаю, що тобі бракує, але відчуваю, що якщо ми тепер розсталися, то вже на віки.

Її усміх був колючий:

— Іхати разом? Бідний Альберте! Я знищила би тобі кар'єру. Ти мав би зректися родини, приятелів, праці і дячого? Для малої, дурної мішанки, що теж мусіла б терпіти...

Скочила з ліжка і сказала зі сміхом:

— Я люблю тебе за сильно, щоб зробити тобі такого збитка, Альберте.

Я помітив слюзи в її очах.

— А тепер поцілуй мене! — сказала тихо — но, швидко! Прощаємося.

Я вийшов від неї приголомшений.

На другий день уранці з часописів я довідався про банкрутство фірми Бьюмер, Ворфілд і С-ки. Бьюмер здефравдував три мільйони і втік. Зі статті я довідався, що чоловік Ренати був відомим шукачем, засудженим кількох разів, за яким шукала поліція в різних краях. „Бьюмер“ це був тільки один із численних псевдонімів цього авантюриста.

Я побіг до мешкання Ренати і довідався, що вона теж виїхала.

IX.

Два тижні пізніше я дістав лист від Ренати. Печатка була з Бордо, де, як писала Рената, вона і чоловік сідають потайки на корбелі, що завезе їх до Аргентини.

„Мій добрий, дорогий Альберте! Мій щирий товаришу!

Ізаскі рецензенти підкреслюють чудовий «акторський ансамбль з Борисоглібською, Ужвій, Шумським та Барвінською на чолі, але закидають постанові непотрібний епіграфізм і побутовішчину. Харківський драматичний театр ім. Шевченка дає „Правду“ Корнійчука в постанові Крушельницького. Крім того театр працює над постановкою в новій сценічній редакції пєси Кропивницького „Дай серцю позою — зведе в неволю“ на 12. вересня, коли в Харкові розпочинається „Совітський театральний фестиваль“. Другою виставою з цього припаду буде в харківському державному театрі опери і балету „Наталка Полтавка“. В репертуарі харківського театру режисерський нові пєси: „Дума про Британку“ Юрія Яновського і „Шлях слави“ Прута, „Сава Чалый“ Тобілевича і „Вій“ Кропивницького за Гоголем. В репертуарі харківського ТРОМ бачимо „Падиводу XVIII сторіччя“ Карпенка Карого, „Катерину“ за Шевченком в інсценізації Герасимовича, „Кармелюка“, „Наймичку“, „Сватання на Гончарівці“. Прем'єра харківського „Театру для дітей ім. Горького“ „Назар Стодоля“.

Колектив „самодіяльної опери харківського канатного заводу ім. Петровського“ виставив „Наталку Полтавку“, де приймали участь фабрична балетна студія, робітничка консерваторія і хорова фабрична капеля, разом понад 100 осіб.

Бачимо з цього, як стихійно тяготної населення радянської України до свого українського театру, як влада мусить хоч в цьому йти йому на зустріч, очевидно дуже добираючи пєси.

ПРОЦЕСИ ПРОТИ МІСЦЕВИХ СОВ. ДОСТОЙНИКІВ.

По багатьох районах радянської України в злочинському (харківської області), кролевському (чернігівської області), гайсинському (винницької області), підвисоцькому (київської області) тільки що відбулися майже ідентичні судові процеси: на лаві підсудних були голови райвиконкомів, секретарі, райпарткомів, директори машинотракторних станцій, голови правління колгоспів тощо; всіх їх обвинувачувало в „шкідництві“, доманні статуту с.с.с.р. артілі, брутальній поведінці з колгоспниками, знущанні над ними, тощо. За заведенням ритуалом підсудні признавалися до вини і „каялися“, після чого їх засуджували або на довічне ув'язнення, або на смерть. Московський уряд цими процесами ніби хоче спрямувати незадоволення населення проти деяких місцевих „шкідників“, які причинилися до того, що ніяк не може розпочатися заповідне краще, веселіше життя...

„Ах, якби ти знав, кільки мене коштувало енергій, щоб підчас нашої розмови не впасти у твої обійми, не притулитися до тебе і не прохати тебе, щоб ти маю зацікавився! А кільки разів я мала охоту сміятися і плакати, коли ти говорив до мене про моє дрібноміщанське життя без несподіванок! Від десяти років, від часу, як я вийшла заміж, я живу весь час серед алярів, утєч, загрожених власниками готелів, яким не маю чим платити зацькована поліцією! Ти вже певне знаєш, хто такий мій чоловік? Це слабе, нещасливе створіння. Я боялася його покинути і жалі мені його було, бо крім мене він не має нікого більше. Чи ти повіриш, що від десяти років я ніразу не лягла спати без думки, що мене може розбудити комісар поліції? А кільки разів він справді будив мене! Чи ти знаєш, що весь той час я пережила найбільше схвилювання та пронизливі пригоди...“

„Коли я віднайшла тебе — чесного, широкого, зрівноваженого, мені здавалося, що я прокинулася після якогось кошмару. Ах! Як я мусіла боротися проти твоїх слів... не тих де ти виступав як спокусник, що заохочував мене до небезпечного життя — я і так знала його загалом добре! — але проти тих ніжних, спокійних слів, що нагадували мені мого зрівноваженого батька, з яким я могла вести затишне, чесне життя.“

„Та яка я нині горда, що я не захиталася і що залишила тобі твоє несподіване, чисте життя. Що ти зробиш би — адвокат! — якби оженився з розведеною жінкою ошуканця? Наше романтичне молодецьке кохання заслужило на гарне закінчення. Забудь же Бльомерову, про яку читаєш у газетах, а пам'ятай про ту, що всмілилася була для тебе і — жінка для тебе єдиною виступала ж!“

Дівчина з парасолькою

Перекл. а. б.

З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК.

У „Держлітвидав“ вийшли з друку нові книжки: „Дитинство“ — нова повість Юрія Смолича, „Інженери“, друга частина роману Юрія Шовкопляса, В серії „Театральна бібліотека“ видано „Безталанну“ Карпенка-Карого.

Максим Рильський здав „Держлітвидаві“ збірку поезій „Україна“, видавництву „Молодая Гвардія“ поему „Україна“, закінчив два варіанти опери „Щоре“, закінчив переклади „Евгенія Онегіна“ Пушкіна, „Орлеанську діву“ (La Pucelle) Вольтєра, російську байку „Конька Горбунка“ Ершова, „Синю птицю“ Метерлінка, переклав також оперу Держинського „Піднята цілина“ і дав нову редакцію опери Лисенка (текст Старинського) „Тарас Бульба“.

З НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА.

Незабаром відкривається у Києві обласна вистава самодіяльного образотворчого мистецтва; в ній бере участь 400 осіб, які виставляють 3000 відібраних експонатів — живопису, скульптури, вишивок, ткацтва. Понад 200 жінок київської області подали до 500 сорочок, рушників, пошивок, накривок, скатерок. В селі Бегах коростенського району вишивають всі колгоспниці; в минулому вони вишивали чорною нит-

кою, потім стали додавати темно-бронзову, яєчно-бузову, рожеву і червону. Бехівці рідкі майстри свого узору і своїх фарб. Таких вишивок немає ніде на радянській Україні. Колгоспниці олевського району вишивають тільки червоною ниткою, узори здебільшого це троянда. Прегарні вишивки з переяславського району.

Оригінальну виставу 500 експонатів української народної вишивки XVIII і XIX. ст. підготував дніпропетрівський Історичний Музей.

З МУЗИКИ ТА ФІЛЬМИ.

Об'єднаний хор на 300 осіб та оркестру народних інструментів організують в Житомирі до XX. роковин комуністичної революції. Відкривають також велику виставу народної творчості (живопису, графіки, вишивок, тощо).

Українська студія „Союзкінохроніки“ почала знімати звукову фільму „Золота осінь“ — „розквіт кологоспного достатку в осені року 1937“ і звукову фільму „На рубежі“, де буде показано „заможне культурне життя колгоспників прикордонної західної смуги“. Цікаво, які міни матимуть ті „заможники“, коли оглядатимуть ту фільму“.

Л.

В авангарді нашої розбудови.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ТОРГОВЕЛЬНО-ПРОМИСЛОВОГО-БАНКУ.

Вчора відбулися в домі Союзу Українських Купців і Промисловців у Львові загальні збори Торговельно-Промислового Банку, який за короткий час свого існування виявився активною, надійною установою.

Збори отворив голова Надзірної Ради дир. Скопляк, опісля відчитано і прийнято одноголосно протокол попередніх зборів.

Зі звіту директора Банку інж. Мілянча довідуємося, що Банк під цю пору має власних капіталів 41.000 тисяч, оборотних фондів загально 316.000. Значить засоби праці банку скромні, зате вони ростуть у дуже скорому темпі. За вісім місяців діяльності, збільшив Банк власні фонди на 135 прц. (з 17.500 на 41.000), в тому запасні фонди о 42 прц. (з 8.600 на 12.000), уділовий капітал о 225 прц. (з 8.800 на 28.600 зол.), чужі фонди о 280 прц. (з 72.300 на 275.000 зол.), разом фонди о 253 прц. (з 89.800 на 316.600 зол.).

В порівнянні з попереднім роком збільшив Банк касові обороти 8 разів (касовий оборот за серпень рівняється цілорічному обороту за 1936 рік — 283.500 зол. вийшло з каси), а загальні обороти 9,5разів (722.000 за 1936 рік — і 4.400.000 зол. за вісім місяців 1937. р.).

Цими капіталами обертає Банк в 1937. році пересічно 2,9 разів у місяць; це вказує на дуже великий рух в банку. За вісім місяців 1937. р. банк полагджував пересічно 103 орудка денно. Розвиток діяльності спричинив збільшення платних працівників з 3-ох бюрових сил і 2-ох організаторів на 10 бюрових сил і 5-ох організаторів; крім того є постійно 3—4 організаторів на практиці.

При допомозі організаторів банк активно працює над збиранням капіталів. Капітали, які прийшли до банку, як дрібна ошадність (48.300 зол.) та вклади на біжучих рахунках (117.400 зол.) — разом 52 прц. всіх оборотних фондів — це вислід праці організаторів, активного добування оборотних капіталів, які дотепер здебільша непродуктивно лежали в кишенях власників.

Як уживає банк придбаних цим способом фондів, які його активні операції? Клієнти банку, заразом його члени, дістали за вісім місяців цього року біля одного мільона отвертого короткорочинцевого кредиту; доброму клієнтові його легко дістати без формальностей та коштів. Поза кредитом з біжучого рахунку банк дав своїм членам і дошерединицею позички у висоті 589.000 зол. З того уділено 350.000 зол. есконтного кредиту (купно купецьких векселів — ремес і фактур, задаткування замовлень, претенсій, тощо). 36.600 акредитивів (допомога при закупні більших партій сировини та товарів зі забезпеченням на товар), 4.300 позичок на підклад дрібних ошадностей і 198.000 звичайного векселеного кредиту. Цей останній кредит дошерединицею (6—18 місяців) має характер радше інвестиційний (закладовий), ніж оборотний. — у протинстві до всіх попередніх Клієнтла банку виконує зобов'язання

на півтора мільона уділених позичок до скарга пішло всього 523 зол. Клієнтла банку становлять майже виключно — купці, ремісники, промисловці й видавництва та почасти робітники. Треба ствердити, що з міщанського елементу найбільші зв'язки з банком мають ремісники, головні на провінції. Нашого ремісництва по містах є значно більше, як ми собі це уявляємо, та вони обслуговуючи чужу клієнтла та не маючи фінансової опори в наших установах — тримаються здалека від нашого життя. Цьому слід протидіяти. Зрештою початки співпраці банку з ремісництвом зовсім гарні. Банк або задатковує їхні замовлення і в цей спосіб даємо їм змогу закупити за готівку матеріал та негайно приступити до виконання замовлень, або есконтує їх рахунки чи векселі на відборців. Ремісники виконують свої зобов'язання добре.

Для організації дрібної ошадності Банк під цю пору має на провінції 4-ох кореспондентів, (Стрий, Тернопіль, Перемишль та Сокаль), себто урядовців, які організують та посилюють на місці дрібно-ошадностеву акцію, переводять технічно уділювання кредиту, посередничать у веденні біжучих рахунків місцевими фірмами і взагалі є зв'язковими між банком і клієнтами на провінції. Крім того у 20-ох місцевостях банк має т. зв. „Проводи Ошадностей Збірниць“, які складаються з трьох місцевих громадян, дуже часто з виділових філії СУК і П-у. Провід ділить місто на райони і назначає туди збирачів, які щотижня обходять щадників та збирають ошадності. Крім того Провід опініює старання щадників про кредит у Банку або сам розділяє між щадників хвилівки, з грошей, які банк лише проводить до диспозиції. Про що на провінції розпочав банк щойно цього року. Вислід є добрий: дрібна ошадність дала на провінції за пів року 17.883 зол., коли усеї ошадності зібрано 48.357 зол.

Банк не обмежується до кредитової діяльності, але започатковує нову: він підготовлює основи нових підприємств, веде необхідні дослідні та збирає капітали. Взагалі своєю працею Торговельно-Промисловий Банк заповнює поважну програму в нашому господарському житті, тим самим не робить він конкуренції іншим українським банкам.

Після звіту начальник книговод інж. Яншин засував кредитову політику банку. З його змістовного, фактово опрацьованого реферату присутні довідалися, що банк, устанавлюючи висоту ставок і провізій, протегує такі форми кредиту, які відповідають потребам торгівлі та промислу і уможливають систему безгрошових розплат: есконт, кредит на біжучий рахунок, акредитиви, викуляції. Звичайний позичковий кредит — як малоефективний та невідповідний для банку і для клієнта є у Промисловому Банку найдорожчий; зате дешеві є позички під застав дрібних ошадностей.

Опісля Загальні Збори одноголосно ухвалили деякі зміни статуту, яких домагався суд.

або яких вимагає поширення діяльності банку. Інж. Я. Цімура описав працю банку над організуванням фонду безвідсоткового кредиту. Ця установа на взір подібних польських і жидівських дасть нашим дрібним купцям і ремісникам змогу стати на ноги і пережити перший важкий період існування підприємства, аки воно одбуде клієнтелю. Вагу і потребу безвідсоткового кредиту оцінимо, коли візьмемо під увагу, скільки наших безробітних земляків могло би знайти прожиток у ремеслі й торгівлі та з другого боку, як важко у наших умо-

винах роздобути хоча би скромний капітал. Крім того Загальні Збори ухвалили максимальний кредит для одного клієнта на 20.000 золотих, максимальні зобов'язання банку — на 600.000 зол. Банк аргументував з привілеїв установи дрібного кредиту і викупив промислове свідоцтво; зате дістав він право давати кредити понад 2.000 на одного клієнта. Коротка дискусія закінчила збори, які мали дуже діловий характер. Присутніх було 120-ох членів та 19-ох представників преси і ін. гостей. (гал.)

Два бомбові замаху в Парижі.

Вночі у домі «Генеральної конфедерації французьких промисловців» при вул. Пресбург і «Союзу металевого промислу» париської округи при вул. Боасієр вибухли бомби, які поранили великі шкоди. В руїнах згинули два поліцаї, які в часі вибуху були на вулицях недалеко висаджених будинків.

Виявляється, що якась невідома людина принесла до дому при вул. Пресбург скриньку, адресовану до барона Петіє віцепрезидента конфедерації французьких промисловців та передала її сторожеві, заявляючи, що це тканина. Сторож задержав у себе ту скриньку якийсь

комуністичної гостро осуджує замаху і виступає проти їхніх справників. Коли йде про моральну відповідальність за ті замаху, ліва преса підозрює фашистські елементи, праві кола — крайню ліву, яка своєю політичною агітацією витворила атмосферу, підхожу для цих замахів. Зрештою ніяка сторона не приписує свому противникові формальної відповідальності. Піротехнік інж. Клінг, який оглядав рештки пекольних машин, твердить, що вибуховий матеріал, яким вони були виповнені, живають радше за кордонами Франції. Тому слідство обійме правдоподібно політичну еміграцію.

ми місте на площу Народного Дому. В поході взяли участь сокілки і соколи з Потелича Річок, Верхрати, Журапек, Махнова, Вербиці, Угринова, Нового Села, Дикова Стерого та Рави Руської. Похід виглядав імпозантно.

Головне сокільське свято почалося в год. 14. звітом, що його склав побратим Чіх Михайло, відпоручникові Сокола-Батька д-рові Карпевичеві Богданові, котрий в імені Сокола-Батька привітав соколів та доручив відбувати вправи. До аправ стонуло понад 120 соколів і 100 сокілок. Усі вправи, призначені на 4-тий Краєвий Зв'яз у Львові, виведено із розумінням та дуже дбайливо. На окрему згадку заслуговує вправа учасників з Вербиці дручками та національним танок «Аркан», виведений соколами і сокілками з Нового Села. Вежі, спортові гри та забави відпали з програми через дощ.

Слід підчеркнути, що не зважаючи на дощ, який падав у тому дні, сокільське окружне свято в Раві Руській пройшло з великим моральним успіхом та заохотило присутніх кріпити далі свої тілесні і духові сили для добра і служби українського народу. С.

МАСАРИК УМИРАЮЧИЙ.

Останній лікарський бюлетини про стан здоров'я 6. президента Масарика знову затрівожили цілу Чехословаччину. В суботу йому не-

Тріумфальний похід

нової української косметики

„МЕРІДА“

з місяця добуває признання наших гарних пань

„МЕРІДА“

це краса здоров'я довіря.

час і у нього вона вибухла; сторож втратив мову від переляку. Подібна машина, наставлена на той сам час, вибухла теж у другому домі, де її мабуть поставили на сходах.

ХТО ІХ ВИКОНАВ?

Уся французька преса від крайно лівої до

Вночі на неділю заведено гостру контролю на всіх граничних станицях і облави та ревізії в Парижі. Кажуть, що франц слідча влада має уже докладний опис обох мужчин, що принесли пекольні машини.

(ДОПИС З НОВОСАНДЕЧЧИНИ.)

Шкільний інспектор у Новому Санчі розіслав до шкіл на Лемківщині новий розклад годин на 1937-38 рік, у якому касує цілковито навчання української мови в останній, себто в IV. класі; всі предмети (крім релігії) мають бути ведені в тій класі виключно в польській мові.

В I. класі впроваджує він вже від 1. лютого науку читання і писання в польській мові, інші предмети — крім релігії й української (лемківської) мови — треба вести у двох мовах. Те саме і в II. класі. В III. класі всі предме-

ти по польськи — виняток релігія та українська мова.

Всі школи на Лемківщині в 1922. р. були затверджені з українською викладовою мовою. Тепер лишився з того лише спомин.

Дітей польської народности в тутешніх школах (за дрібними винятками) нема. А все таки користуються вони аж такими привілеями.

Чи виступить хто в обороні навчання наших дітей у рідній мові? Підписи батьків.

Загадка.

У двох кінах у Мельбурні і в однім у Сідней відбулася перед кількома місяцями прем'єра великої сучасної фільми під досить багачим наголовком „Усміх щастя“.

Ця фільма, яка дотепер держиться на прем'єрних екранах, а крім цього перейшла вже половину австралійських кін, має незвичайно цікавий, хоча повний життєвий зміст, а інтрига полягає на тому, що якийсь молодий мужчина, що хоче вженитись, дає оголошення до часописів і наводить молоду Мабель, дівчину, хоч і гарну, але бідну, з якою ні його рідня, ні становище не дозволяє йому оженились. Треба припадку, що цей молодий дивак вигриває половину великого лосью австралійської цифрової лотерії, а щоб підняти вигра (як також поробити пропагандові знімки) треба конче, щоб власники обох половинок з'явилися в лотерійним уряді разом.

Половину фільми виповняють надзвичайно цікаві розшуки „другої половини“, в чому бере живу участь і управа лотерії та репортери

і сам „вибранець Фортуни“, і штаб детективів, кожний потрохи на власну руку. Публика довідується в архимистецько поланий спосіб, що власничкою другої половини є саме відлучена гарна Мабель, але вона сама, вражена за відмову її руки, хоча також бере участь в розшуках, перевернує їх у превеселій спосіб. Інтрига вияснюється, але тільки на фільмі і то в зовсім несподіваний, хоч цілком життєвий спосіб. Зате — австралійська публіка є від кількох місяців надалі зацікавлена, бо не може збагнути чи „Усміх долі“ є мистецькою пропагандовою фільмою австралійської лотерії, чи твором талановитого автора, що писав з безкорисної мистецької спонуки.

Дотепер справа не вияснена, хоча є фактом, що задум сценариста, який застеріг свої авторські права у всіх краях Європи, закупило вже кільканадцять лотерійних управ на цілому світі, очевидно не так з експлуатаційною метою, як пропагандовою.

сподівано погіршилось. Масарика доглядає 4-ох лікарів, професорів університету в Празі, син і дочка. Перед палатою Масарика збираються маси народу, які чекають відомостей про стан здоров'я „президента визволителя“.

зарядження бувшого старости на Лемківщині.

Пишуть нам: Горлицький староста д-р Ромуальд Клімф, що отсе мусів уступити, видав у часі свого урядування зарядження до всіх гр.-кат. парохіальних урядів у Горлицьчині, щоб українські парохіальні печатки змінити на польські.

Це самовільне зарядження, бо справа зміни парохіальних печаток належить виключно до компетенції церковної влади. Під цим оглядом Католицька Церква має повну автономію і лише вона може видавати такі зарядження

Домагання льокаторів.

У Варшаві закінчився з'їзд союзу льокаторів. Спеціальна делегація передала прем. Славой-Складковському резолюції з домаганням, щоб уряд зберіг закон про охорону льокаторів, продовжив закон про обнижку комірного і дав достаточні кредити на будову малих однокімнатних, дво- і трикімнатних помешкань. Для придбання такого фонду слід би обтяжити нерухомості вищим податком. Вкінці делегація домогалася, щоб закон про охорону льокаторів розтягнути на торговельні і промислові підприємства, що перед виданням декрету президентом з 14. листопада 1935 р. купували свідоцтва в торговельній групі IV категорії, у промисловій групі до VII. групи.

ЧИ ІТАЛІЯ ПРИЙМЕ ДОГОВІР У НІОН?

ЛОНДОН, 13. 9. П. А. Т. Райтер повідомляє з Риму, що Італія мабуть прийме договір у Ніон як основу дискусії в льокаторському комітеті неінтервенції. Офіційні кола зберігають у цій справі мовчанку, — а політичні кола переконані, що не дійшло до ніякого рішення.

ПРАЦЯ ДЛЯ ПРАВНИКІВ В АДМІНІСТРАЦІИ.

Щораз то нові закони передають вирішувати карних справ старостам, ось хочби згадати закон про лісові і пожежні шкоди. Тому містерство внутрішніх справ доручило всім воєводам, щоб порозумілися з президентами апеляційних судів у справі призначення частини судових апелянтів в адміністрації. Ці апелянти діставатимуть винагороду як діетарі.

Окружне Сокільське Свято в Раві Руській.

По кількомісячних приготуваннях у сокільських гніздах відбулося дня 29. и. м. в Раві Руській окружне сокільське свято. Вже ранком вулиці Рави Руської заробілися бадьорими сокілками і соколами, що з усіх закутків Равици, Сокалицьчини і Любачівщини, підводили й піджом спішили на визначену площу аправ,

прикрашену жовто-блакитними прапорами.

По переведенні пробі аправ для остаточного вигладження цілості у вправляючих з ріжних сокільських гнізд, всі соколи (жи) перейшли з площі до парохіальної церкви, де о. крил. Твердохліб Антін відслужив Службу Божу. По Службі Божій перейшов похід вулиця-

СТОРИНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Доля „чудесних дітей“.

ВІЛІЯМ СТРІС.

Вже п'ять років минуло, як американська преса перестала згадувати ім'я міс Стопер, що свого часу не сходило зі сторінок часописів. Як одинорічна дитина Стопер вимовляла вже слова з кількох складів; у п'ятому році писала вірші, що їх друкували журнали і грала на кількох інструментах. Як дванадцятилітня скінчила американський університет, говорила дев'ятьма мовами, була великою спортсменкою і стала відома на цілу Америку як феноменальна дитина на цілу країну. Однак від того часу пропала, мов камінь у воду і нічого замінливого не зробила. Цей випадок підтверджує давно устійнену думку про те, що передчасно розвинені діти втрачають свою геніальність досягнувши зрілий вік.

ЛЬОРД МЕКЕЛЕР.

Лише деякі „чудесні діти“, головні хлопці, залишаються на високому рівні ціле життя. Класичним прикладом в цьому відношенні є славний англійський історик льорд Мекелер, який в сьомому році життя написав огляд всесвітньої історії, а в осьмому році розвідку про навернення на християнство населення Малабара.

ДЖОН СТЮАРТ МІЛЬ.

Філософ Джон-Стюарт Міль став учитися грецької мови, коли мав три роки. В шостому році читав уже Ксенофонта і Геродота в оригіналі та знав напам'ять шість діалогів Платона. В 12-ому році був уже знавцем латинської мови, вивчив усю геометрію, алгебру і приступив до науки диференціальів. Одночасно почав писати історію Риму. Навіть між геніями такі випадки вчасного розвитку дуже рідкі.

Небувалим зразком є американська чудесна дитина Віліям Джемс Стріс, якого виховав його батько д-р Сідіс спеціальною системою. Як дворічний хлопчина вмів читати і писати. В сьомому році володів арифметикою і в медичній школі здав іспит анатомії. В осьмому році говорив по французьки, англійськи, німецьки і по російськи та добре володів латинською і грецькою мовою. В тринадцятому році Сідіс мав лекцію перед аудиторією, зложеною з учених математиків, про четвертий димір. У вісімнадцятому році скінчив з відзначенням університет. Однак в двадцятому році Сідіс уже постарівся і працював в одному бюро за винагородою 20 доларів тижнево. Він додавав і відімав при допомозі арифметичної машини, бо голова його ослабла.

ЕДВАРД ГАРДІ.

Така сама доля і більшості інших чудесних дітей, які незамітно зникають і доживають свій вік у повному забутті. Публіка нічого не знає про долю, наприклад Едварда Гарді, який 10 років тому дивував американців. В 12-ому році він вже був студентом Гарвардського університету, знав претарно 12 мов і для приємності займався асирійською та єгипетською мовою.

ЧУДЕСНІ ДІТИ МУЗИКИ.

Дуже часто стрічаємо чудесних дітей-музик. Замітнішим між ними був Моцарт, який почав учитися грати на клавесині вже в 4-ому році життя; в 7-ому році давав концерти в Європі. З роками його геній розвивався, але смерть сколила його в 35-ому році життя.

шування стверджено, що хмари реків дуже мало зменшилися.

Електричні крати під водою.

До безпеки купальних гостей уживають у більших купальних місцевостях Австралії пової охорони, що її поширяють пізніше і на інші частини побережжя. Кратами, що відділяють прибережні морські води від решти моря, плантєме електрична течія. Хто доторкнеться такої небезпечної огорожі вистане, щоб покласти кінець найсильнішому хижаків. Чи ця охорона покажеться доброю, ствердить майбутній досвід. Слід побоюватися, що теж інші Богудуха винні морські сотворіння будуть гинути масово. Також пливачи мусять уважати, щоб не наближуватися до охоронної сітки. Щоб уникнути нещасливих випадків, попри електричну сітку проведуть ще охоронну сітку, без електрики. Крім того змицять охоронні станиці, що сигналізуватимуть приплив хижаків. Підчас купелі літатиме постійно над морем гідроплан. Таким чином сподіваються, що небезпеку від хижаків зкінці усунуть бодай від берегів купальних місцевостей.

ТЕРМОМЕРТ ВСЕСВІТНЬОЇ ВИСТАВИ

На всесвітній виставі у Парижі звертає на себе увагу велитенський шкляний термометр, довжини 18 м., з неоновим світлом і поділкою на 50 частин. Кожна частина поділки получена з електродом, достосованою до автоматичної рахівниці, що реєструє кількість людей, які входять на виставу. Кожних 200 відвідувачів викликають світло одної частини трубки. Коли кількість учасників дійде до 10.000 засвічуються всі 50 частини поділки; в тому моменті трубка затихає, число 10.000 міняється і знову починає світити світло.

Таким чином кожної хвилини можна устїянити кілька людей відвідало виставу від першого дня її відкриття і кілька відвідувачів находиться в даному моменті на її території. В середу 8. ч. м. термометр виказував, що виставу відвідало дотепер 14.650.000 людей.

100-ЛІТТЯ ТЕЛЕГРАФУ МОРЗЕ.

Америка уряджує низку свят з нагоди 100-ліття винаходу електромагнетного телеграфу, що його винайшов в 1837. р. малер Самуель Морзе. Дім у Балтіморі, де Морзе перетворив свої винаходи, переміщений на музей як національна власність. За життя Морзе ніхто не вірив у його винахід і винахідники довелися продати за безцінь усі свої картини, щоб придбати засоби до дальших дослідів. Першу телеграму переслано проводами, довжини 2 км, що об'єднано дім Морзе, висильний і приймальний апарат стояли поруч себе на невідчужному столі. Винахідник виступав телеграму і переконувався, що приймальний апарат точнісінько її записав. Морзе зі схвильованні зімлів.

Академія наук, до якої він звернувся зі своїм винаходом, поставилася до нього з іронією. Один з академиків заявив: „Ця забавка може в найкращому випадку зацікавити спіритистів.“

Всеж Морзе добився того, що між Вашингтоном і Балтімором заведено першу телеграфічну лінію. На телеграму надано одні вірші із псалмів царя Давида: — Яка безмежна величність Творця.

Вступаймо масово в член Товариства „Рідна Школа“, що має за собою 55 літ існування. Закладайте кружки і Філії „Відродження“!

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТІ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАГОВА Ч. 7 і 9

та її Відділи при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вкладаи ощадности почавши від 1 зол. Щоби дати змогу купцям і промисловцям помістити денні торги в касі, урядові години у вкладаковім відділі щодня до год. 19:30.

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 126—?

Літаки зі скорострілами проти реків.

Перед кількома днями розігралася одна трагічна подія на західному побережжі Шотландії недалеко місцевості Кемпелтаві. Велитенський рєкін напав на великий рибальський човен, де було п'ять осіб. Хижак мав майже 9 метрів довжини. Залога човна бачила, що велике тіло виставало з води на кілька стїп. Своім ударом хижак розбив човен і п'ять осіб упало до моря. З негайною допомогою нещасливим поспішило швидко кільканадцять рибальських кораблів, яких залога бачила нещасливого випадок. Однак вони могли врятувати лише дві особи: моряка і 12-літню доньку капітана. Три інші особи пропали назавжди у глибинах моря.

Змагання на життя і смерть.

Ця трагічна подія зробила сильне вражіння; хоч у цей порі року позаявляються хмари реків на побережжі Шотландії, але назагал вони менші і не такі настирливі. Зовсім інша справа з цими хижаками у тропічних околицях океану, а саме недалеко Австралії. Там пошесть реків прибрала таку загрозливу форму, що австралійський уряд зовсім поважно обмірковує тепер велику виправу проти цих хижаків. До боротьби з хижаками використають усі здобутки техніки.

Маленький передсмак „радості“, що її мають у веселій купальній місцевості, ілюструє найкраще такий випадок. У морській купальній місцевості Когі відбулися недавно великі плавальські змагання, в яких взяло участь теж багато славних спортсменів. Як охорону проти хижаків відгороджено морський басейн, де відбувалися змагання, змиваючи дротяною сіткою від моря. Крім того стежили моторові човни і гідроплани, щоб в пору остерегти пливачів.

Підчас змагань жінок, що їм приглядалася з зацікавленням велика маса видців, пописувалася одна пливачка, яка здобула мистецтво. У своїм схвильованні мигнула вона понад охоронні дротяні сітки і плила далі в море. Нагло пронісся несамовитий крик з грудей тисячної юрби. З усіх боків почали напливати пажерливі тигри моря. Почалися плавацькі перегони на життя і на смерть, бо хижаків не могли відстрашити ні моторові човни ні гуркіт літаків. В останній хвилині вдалося пливачці висмикнутися хижакам і знайти охорону за дротяною сіткою.

Бомби проти реків.

Всеж вдається деякому реківі пролізти крізь діру в дротяній сітці головно, коли вода нарушить сітку в деякому місці. Минулого року повстала з цієї причини страшна паніка між купальниками. На перший сигнал втікали вони на пісок стрімголов. Майже на 5 метрів довгий рєкін гонив за ними навіть на мілкій воді. Він відкусив стопу вище кістки одній молоденькій дівчині, яка була вже майже на березі. Однак саме тоді прийшов хижаків кінець, бо на нього кинулася купальна служба з усякою можливою зброєю і вбила його, заки встиг відплисти до моря.

У широковзакроєній акції, що її планує австралійський уряд проти цієї пошесть хижаків, припадає головна роль військовим летунам. Деякі літаки будуть переслідувати хижаків водними бомбами і скорострілами. Недавно переведено таку акцію проти хижаків на морі Тімор, що його залюбки відвідували реків. Летун з гідропланів устїянили велику кількість цих хижаків і вбили тисячі реків бомбами та зі скорострілами. Невважаючи на ці засоби вини-

НОВИНКИ.

— Харчівня українських студентів львівської політехніки „Основа“, пл. Юра 5, по вакаційній перерві з дня 15. вересня ц. р. видаватиме щоденне снідання, обід і вечері по найнижчих цінах. 1647 1—2

— Вже появилася накладом нашого В-ва драма Б. Жарського п. н. „УКРАЇНА В КРОВІ“, що дає картину недавню минулих часів проти більшовицького повстання. Ціна 1.50 зол. — Замовляти у В-ві „Дніпро“ Станіславів, Перацького 86. — П. С. Видавництво шукає соціалістичних заступників для краю. 2—

— Затверджені владою КУРСИ КОСМЕТИЧНІ Стефані Іларисевич під проводом д-ра Е. Дурдела та інж. хемії, Львів, Коперника 42 А, тел. 27218. Початок викладів 1. вересня ц. р. іро-спекти безплатно. Додаткові курси лінійного масажу тіла і руханки. 10—10

— „АРМА“, спедичійно-перевозова кооператива, виконує: перевози меоів, товарів і т. п. та полагоджує всякі спедичійні чинності. Адреса: Львів, ул. Потоцького 11 а, м. 2. (П. Брама). Тел. 111—21. 1575

— Найсолідніші фрутра тільки у Юліана Глушківського, Львів, пл. Капітульна 3. 1., телефон 25446.

— Календар Альманах „Дніпро“ на р. 1938 (видавання Т-ва Допомоги Емігрантам з України у Львові — Ринок 10) вже вийшов і розі-славний Вш. Відборцям з чеками ІІКО ч. 504-782. Ціна 1.50 зол. Календар присвячений 20-літтю української державності й вийшов при участі 17 авторів. 1640 2—3

— Загальні Збори Т-ва Письмеників і Журналістів. Рада ТОВПЖ-у подає до відома, що Загальні Збори Т-ва відбудуться 17. жовтня ц. р. в салі „Української Бесіди“ у Львові в 5. год. попол. Просимо всі українські часописи передувати цю вістку. У зв'язку зі скликанням Заг. Зборів скарбник ТОВПЖ-у пригадує усім Вп. Членам Т-ва обов'язок вирівняти залеглі вкладки. — На засіданні Ради Т-ва з дня 8. вересня ц. р. прийнято до Т-ва таких нових (дій-сних) членів: Вп. п. п. Олену Федак-Шепарович та о. д-ра Ярослава Левичького і члена-канди-дата інж. Харитю Кононенко.

— Нова українська фірма у Львові. 12-го ц. м. посвятили домівку нововідкритої фабрики цукру „Винниця“ при площі Бема 1. Вона є власністю м-р Олександри Чижович, що має хемічні фармацевтичні студії з кількістю до-брою практикою в чужих фірмах. Фабрика — концесіонована і зорганізована не тільки за всіма необхідними вимогами закону, але і вико-ристовує найкращі здобутки продукції за чу-жинними аразками. Відомо, що на ринок попа-дає часто оцет, вироблюваний провінціоальни-ми підприємцями не зовсім певного походжен-ня. Наші більші торговельні установи та ріжні фірми у краю можуть із повним довірям звер-татися до рідної фірми у Львові і повинні її підтримати.

— Протигидівські експеси у Львові. В салі польського Сокола влаштували ендеки маніфес-таційне віче у справі погорільців одного ен-дешького села в корінній Польщі. Після віча учасники злучилися зі студентами і рушили по-ходом по місті, бючи тут і там жидів. Зааляр-мовано більший відділ поліції, що зробив кінець виборкам, причому кілька осіб арештовано.

— Московільські опікуни. До читальняного будинку „Общества“ ім. Качковського в Мако-дніні пов. Жовка добулися вночі невідомі люди знищили куртину театру та портрети. Опісля знищили бібліотеку, зложено з 500 томів і спали-ли П. Польська преса, що патронує москвофі-ям, дуже обурена на українців, приписуючи їм ці вчинки. Чи так воно було справді, поляки не мають доказу, але булоб краще тямити без-ліч фактів, як москвофільські громили нищили українські установи на Лемківщині та в інших тороках краю. Чи це не було „варварство“?

— Проти визиску селянської праці. Між по-сесором фільварку в Пуцилові пов. Надвірна, аразом Шлехтером і селянами з тогож села на-шло до конфлікту з приводу винагороди за вижоси. Робітники зажадали більшої платні і астрикували. Коли посесор спровадив робіт-ників з Коломиї, місцеве населення не допускає до праці, причому приходять до ріжних ін-дентів.

— Розв'язали спортове т-во. Городенське т-рество розв'язало спортово-освітнє т-во „Ка-нар“ в селі Топорівцях.

— Розв'язання „Сокола“ в Хирові. В Хирові сусідніх селах поліція перевела масові ревізії, м. також в доміаші т-ва „Сокіл“ у Ходоро-

Фірма КРАТЦІ РАЙС

Львів, Казимира Великого 22.

дістала вже і поручає на цей сезон найновіші матеріали з першорядних бельських фабрик, як Моргенштерн і ін. та ориг. англійські.

ві. Глядаю за якоюсь протидержавною літера-турою. В результаті це т-во розв'язало, а домів-ку опечатали. В Посаді Хирівській арештували двох братів Пертаків і абсолювента гімназії Остапа Коропця.

— Волінські Торги відкрито минулої неділі в Рівному при участі маршала сенату Присто-ра, воеводи Юзефського і ін. Гостей повитав голова організаційного комітету Волк. Торги, влаштовані в дусі районової імпрези, оглянуло тогож дня кілька тисяч осіб.

— Львівська хроніка. На Левандівці застрі-лился Франц Соя, посварившись із жінкою. — На Богданівці повісився емер. залізничник Ген-рик Грос. — На забаві в т-ві „Праця“ в Ринку 23-літній робітник Збігнєв Паньчук зробив со-бі „гаракірі“ в самогубному намірі. Його від-везли в грізному стані до шпиталю.

— Краєва хроніка. В Зелений пов. Надвірна Федір Максимчук знайшов на полі гарматне стрільно з часів світової війни, що нагло ви-бухло і розірвало його на кусники. Частини його тіла знайшли у промірі коло 70 метрів. Максимчук збирав стрільна з часів війни, що їх багато є в лісі Буковинка під Надвірною і продавав мідяні частини стрілен. — В Павелчі Долішній пов. Станіславів пожежа знищила шопу зі збіжжам арендаря П. Гольда. Частина збору була обезпечена на 12.000 зол. — У Дро-гомирянах пов. Станіславів невідомі справники підпалили стог з збіжжам та обороти зі сіном і млин Мозеса Нахмана. Шкода сягає 784.000 зол. Пожежу зьлокалізувала пожежна сторожа при допомозі населення. — У Текучій біля Яб-лоново повисилася на клямці від дверей Анна Попович. У листі написала, що відбирає собі життя, тому що не може на себе дивитися, що неждує на жовтачку. — Під Люкс-торпеду, що їхала зі Львова до Стрия, підложив хтось великий камінь. Торпеда наїхала на камінь, на-слідком чого ушкодился охоронний плуг. — В окружнім суді в Коломиї почалася розправа проти ем. майора австрійської армії за образу польського народу. Розправу відложили для покликання свідків. — В Бережанах на вул. Кор. Ядвиги ограбили вночі ем. професора гім-назії А. Ольберка, якому грабіжники забрали 12 зол., після чого відвели його під його дім і поба-жали доброї ночі.

— Політичне вбивство. У Вашківцях на Бу-ковині хтось застрелив 9. ц. м. бурмистра цьо-го міста, Дмитра Усатюка. Вбивство має без сумніву політичний підклад. Бо Усатюк, украї-нець, дістався на своє становище при допомозі румунської влади, зробивши при виборах до румунського уряду компроміс з румунами і до-пустивши до міської управи в чисто українсько-му містечку румунів.

Першорядний кравецький салон жі-ночих костюмів і плащів

1615 О. КІКТИ 3—15

Львів, вул. Пилсудського ч. 12. I. пов.

порукається П. Т. Калентезі.

Виконання солідне і дешево.

— Хто виграв на лотерії? В нинішнім тя-гненні Клясової Лотерії впали м. ін. такі більші вигри: 50.000 зол. на ч. 57217; 10.000 на ч. 29923, 74953, 78926, 105531; 5.000 зол. на чч.: 143791, 146052, 166142; 2.000 зол. на чч.: 29083 46331, 56414, 64985, 105983, 107119, 107738, 126612, 130413, 140454, 153797, 163173; 1.000 зол. на чч.: 16943, 29156, 46888, 59417, 56410, 58505, 104477, 107586, 108986, 114311, 119734, 125436, 140518, 141611, 142136, 147515, 161122, 170605, 173050, 192707.

— Матримоніальний ошуканець. У справі ве-теринаря д-ра Яблонського, якого б. наречена, п. Віра Ч. закаржила до суду за надужиття довіря та матримоніальне ошуканство, варшав-ський апеляційний суд затвердив присуд пер-шої інстанції. Як відомо, окружний суд засу-див Яблонського на два роки в'язниці з припи-ненням виконання кари та на зворот коштів позовниці.

— Ріжні вісти. — Всі місте у Заучених Дер-жавах святкували дня 6. вересня ц. р. 180-ті ро-ковини уродин Ляфетта. — Управа м. Тель-Авів гостила 44-ох членів жидівського шкіль-ного вітрильника „Сера“, що належить до ор-ганізації сіоністів-ревізіоністів. Влада не дозво-дила висісти валози в порті Тель-Авіву — не-зважаючи на інтервенцію жидівських чинників, лише в 1 аяфі. — В Неаполі спустили на воду новий контрторпедовець „Плеяра“. В найближ-чих місяцях закінчать будову ще трьох контр-міноносців. — Згідно з договором між робітни-ками та управою порту в Антверпі від 1. жовт-ня обов'язує 40-годинний тиждень праці. — На весну 1938. р. англійський король з родиною поїде з офіційною візитою до Брюсселі. Це бу-де перша офіційна візита англійського короля закордоном. — Де Валера стане в найближчо-му часі президентом вільної Ірландії. Преміє-ром ради міністрів стане мін. О'Келлі. — Бо-гата американка Кіян, що приїхала на парись-ку виставу, забула в авті торбину з клейнотами зартости двох мільонів франків. Торбинка про-пала без сліду. — В Баварії впав сніг. — Пів-денно-західні околиці Японії навістив тайфун і знищив понад 3.000 домів.

— Шлюб 90-літньої з 19-літнім. В Коломиї живе при вул. Ясній ч. 3. ще кріпка 90-літня Хана Зінгер, власницка великого майна, дуже вразлива сексуально. Цю її слабкість постановив вихиснувати купець Борух Кантор. Намовив свого 19-літнього субекта Браера, щоб „оже-нився“ із старенькою Зінгеровою. Сам дав їм шлюб у винаймленій салі, бо в рабіна булоб підозріле, 19-літній чоловік жив із 90-літньою жінкою тиждень. За той час вимантив у Зін-герової 300 доларів і намовив її, щоб продала поле за 400 дол., після чого сказав їй забирати-ся до сина. Колиж тепер „чоловік“ не хотів звернути грошей, Зінгерови і син віддали спра-ву поліції.

КНИЖКИ — це найдешевша розвага в часі довгих о-сінніх і зимових вечорів!

Випозичальня книжок

при УКРАЇНСЬКІЙ КНИГАРНІ та АНТИКВАРНІ у Львові, вул. РУТОВСЬКОГО ч. 22.

порукає літературні твори в українській, польській, російській і німецькій мові. — Книгозбірня доповнюєть-ся постійно новинами! — Всі шкільні лектури на складі. Місячний абонамент 1 зол.

Випозичальня відчинена від 9 год. рано до 7 год. веч. 1543 без перерви 7-10

— 500-ліття циганських мандрівок. В Коши-цях відбулося велике свято циганів, на яке при-було коло 900 циганських родин. Цигани свят-кували 500-ліття перших циганських мандрівок з Індії до Європи. Міська влада і населення при-хильно поставилися до циган, які весело забав-лялися при заставлених їдою і напійками сто-лах. На закінчення відбувся у міських салях і на ринку великий циганський баль, в якому бра-ло теж участь місцеве населення.

— Старі і милі приятелі. Ті, що відвідали з цьо-го році терен Східних Торгів мали нагоду отримати бль-ше старих знайомих і приятелів між антацями як у попередніх роках. Загальна поправа конкнтури спо-нукала цілий ряд фірм заявляти переїзди зримо-торговельні аносини і шукати нових клієнтів. До най-старших і найбільш відомих фірм на терені Східної Галичини належить безперечно фірма ШХТ — ЛЕ-ВЕР С. А., яка влаштувала на Східних Торгах дуже ефектовне і дбайливо виконане оглязо. Реалістично відтворена фігура промт пригадує за широке коло-сування новочасних засобів до врання в домашнім господарстві. Виваліфіковані інструментори, знані у Львові зі своєї діяльності в Порадні Прання на пл. Смольні дають інформації відвідувачам господарств і провінції, які поважно користають з нагоди планати таких цінних помічників, якими є в господарстві Ра-дін і Вім. Підне уваги є те, що Фірма ШХТ — ЛЕ-ВЕР С. А. була єдиним виставцем у своїй бранжі. Це є доказ зрозуміння коначности утримати поспільні-контакт з відборцями. Силами який досі рух, по від-критті Східних Торгів, у Порадні Прання при пл. Смольні доказує, що Палі Господині, які не мали ще нагоди користатися з Порадні, тепер, позаволавшинок з виробами фірми ШХТ-Леве С. А. за Торгах, бажа-ють дістати ближчі знайоми щодо прання Радіном.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Сокильські Краєві Спортові Змагання

відбулося в днях 11. і 12. IX. н. р. на площі Сокола-Батька при участі 202 змагунів і змагунів із цілого краю. Рано, в суботу відбулося III. Краєві відновлені змагання, до яких зголосили свої першунів 11 о-круг крах, а саме: Камінька Стр., Вербана, Хирів, Стрий, Підберізі, Станіславів, Зборів, Самбір, Коломия, Тернопіль, Сокиль-Батько і С. IV. Львів — минулорічний першун. Змагання розіграли елімінаційною системою та тріох фіналістів — кожний із кожним.

У висліді: Камінька Стр. — С. IV 1:2, Хирів — Стрий 0:2, Підберізі — Станіславів 0:2, Зборів — Вербана 2:0, Самбір — Коломия 2:0, Тернопіль — Сокиль-Батько 0:2. У півфіналах: С. IV — Стрий 2:0, Станіславів — Зборів 2:0, Самбір — Сокиль-Батько 2:0. У фіналі: Сокиль IV — Станіславів 0:2, Самбір — Станіславів 0:2, Самбір — Станіславів 2:0, Самбір — Сокиль IV 2:1. Першунем вийшов Сокиль Самбір. Другий Сокиль Станіславів, третій Сокиль IV Львів.

У жіночих відновлені змаганнях висліди такі: Сокиль III (Львів) — Тернопіль 2:0, Коломия — Сокиль I 1:1, Тернопіль — Коломия 0:2. Фінал: 1) Сокиль III. — Львів. 2) Коломия. 3) Тернопіль.

В суботу пополуноді відіграли Сокильські Краєві Легкоатлетичні Змагання голова Сокола-Батька інж. Хрошак. Під звуки сурми піднесено прапори. По промові голови відбулися такі конкурси, які дали висліди:

У передбігах на 100 м. мужчин, до яких стануло 42 побратимів, перші місця зайняли: Куровицький — Стрий 12, Тичинський Коломия 12.1, Сас Камінька Стр. 12.2, Кочів Коломия 12.4, Никорак Косів 12.6, Вальчик С-Б 12.5, Ямаринський С. IV 12.7.

У кулі побратимів перше місце одержав Семенюк Василь 11.85 м., 2) Снятинський Стрий 11.53, 3) Гнатів Самір 11.41, 4) Дантеский С-Б 10.93, 5) Мирос В. С. IV 10.80, 6) Боканський І. Зборів 10.51. (Стартувало 21).

У бігу на 3000 м. перший прибіг Лободич Д. Стрий 10.13.6, 2) Кузь В. Зборів 10.18.0, 3) Стефанушин Косів 10.19.4. (Стартувало 7).

У передбігах гінців 4 × 100 м. (Старт. 9 дружин): 1) Сокиль IV 51.0, перед Стриєм 51.2 і Косовом; у II. перша Коломия 40.8 перед Камінькою і Зборієм, у третьому Сокаль 53.0 перед Соколом-Батьком і Тернополем.

У передбігах на 400 м. побратимів стартувало 15 побратимів. Перші прийшли побратими: Гнатів Самбір 61.2, Сандицький Сокаль 58.6, Маруник Коломия 61.3, Никорак Косів 58.8, Мельничук Коломия 61.4.

У скоці відновлені стартувало 42 побр. на двох сідланих відпочах. У фіналі: 1) Куровицький Стрий 6.20 м., 2) Кочів Коломия 5.85, 3) Чехут Стрий 5.82, 4) Вальчик С-Б 5.54, 5) Тичинський Коломия 5.52, 6) Керинтий Тернопіль 5.82 м.

У передбігах посестер на 60 м. стартувало 28. До фіналу дійшли: Лозинська Ю. С-Б 8.0, Омик Стрий 10.0, Гукевич Косів 9.1, Хміль Тернопіль 9.5, Стеткевич С. IV 9.2.

У стусні кулю посестер стартувало 11. 1) Гукевич Коломия 6.36, 2) Гукевич Косів 7.50, 3) Жураківська Коломия 6.73, 4) Запотова Коломия 6.82, 5) Брилка Тернопіль 6.55, 6) Пасічник С. С-Б 6.44.

У скоці відновлені посестер старт. 18. 1) Гатум С-Б 4.25 м., 2) Лозинська С-Б 4.07, 3) Лата Борислав 4.00, 4) Гукевич Коломия 3.86, 5) Стеткевич С. IV 3.83, 6) Зморок Тернопіль 3.80 м.

У передбігах гінців 4 × 60 м. старт. 4 гурти. 1. 1) С-Б 37.2 перед Коломєю 37.3. II. 1) Тернопіль 40.5 перед Губинцями В.

У велику рану відбувся дальній хід легкоатлетичних змагань.

До фіналу 100 м. посестер дійшли пос. Лозинська 14.4, Запотова 15.0, Гукевич 14.8, Гукевич 15.4.

До фіналу 400 м. побратимів дійшли Куровицький 11.9, Тичинський 12.0, Кочів 12.3, Дішник 12.4.

У фіналі на 400 м. побратимів 1) Никорак Косів 59.1, 2) Мельничук Коломия 61.2, 3) Маруник.

У скоці височин пос. (старт. 12). 1) Гатум 1.33 м., 2) Запотова 1.23.5, 3) Мисевич 1.24, 4) Лата Борислав і Жураківська Коломия 1.20.5 м.

У меті ратищем пос. 1) Николішин Коломия 23.80 м., 2) Жураківська 19.55.5, 3) Гукевич 19.55.5, 4) Гемська С-Б.

У фіналі 80 м. пос.: 1) Лозинська С-Б 8.9, 2) Гукевич Косів 9.1, 3) Омик Стрий 9.2, 4) Хміль Тернопіль 9.2, 5) Стеткевич С. IV.

У бігу на 1500 м. (старт. 23): 1) Гарасимук Коломия 4.43.8, 2) Чайківський Сокаль 4.46.0, 3) Лободич Стрий 4.47.0, 4) Кузь Зборів 4.47.1.

У меті диском побр. (старт. 21): 1) Семенюк С-Б 39.18.5 м., 2) Якимів Коломия 35.55, 3) Снятинський Стрий 35.19.5, 4) Гнатів Самбір 33.96, 5) Вільницький Лука 33.07, 6) Гарасимук 31.69.

У скоці жердяком (старт. 9): 1) Беркешук Коломия 2.50 м., 2) Козачук С-Б 2.80, 3) Якимів і Стефанушин

по 2.05 м. Поза конкурсом Беркешук і Козачук обіймали 8 м.

Пополудні у фіналі пос. на 100 м. 1) Лозинська 14.7, 2) Гукевич 15.2, 3) Запотова 15.4, 4) Гукевич.

У фіналі 100 м. побр.: 1) Куровицький 12.0, 2) Кочів 12.4, 3) Дішник 12.5, 4) Тичинський.

У меті диском пос.: 1) Гукевич 26.72 м., 2) Запотова 23.11, 3) Николішин 22.60, 4) Омик Косів 21.71, 5) Гатум 21.58, 6) Жураківська 20.46 м.

Україна — Лехія 1:1 (1:1).

Моторошно стає на саму згадку, до чого було дійшло між негідні на гриші Чорних і підлас мистецьких змагань Україна — Лехія, якби не гідна постав змагунів, відновних та виграшників України. Моральна відновність і вища за інциденти на цих змаганнях спадас перш усього на львівську суддівську колегію, яка, маючи вже сумний досвід із різними змаганнями Лехії, все таки визначила суддю нерушимо, примітивного і при тім безмежно нервового. Якби не п. Драбковський із Перемишля, змагання було б зовсім інакше виглядали, бо мети почався на правду на гарному рівні і в гострому темпі. Зокрема Україна по останніх ледяних вислідах, в яких гравці недовго амбіції та охоти до гри, загнала дійсно жертвенно і на дружині сідно було сильну волю перемогти. Та дарма, на перешкоді цьому стану знаменитий воротар Лехії і гаданий вище суддя, який не тільки сам отав по якомусь часі жмучком поширив нервів, але й схвилював обі дружини (з першу чергу Україну) та випровадив з рівноваги публіку. Зокрема агадка належить публіці. Незвичайно відрадиним явищем є те, що українські глядачі не знеохотилися попередніми неадаптами України, прийшли у значній (2000) числі на мети і незвичайно амло та опонтично допінгували гравців. Одне від публіки можна вимагати одного: грише — не цирк і не торговиця, тому на ньому не вільно виявляти самосудом свого невдоволення. Найприкріше те, що багато людей, айд яких можна вимагати більшого першого опанування, замість успокоювати розжарення до краю темперамент маси, самі його збільшували. Правда, як ми вже згадали, рішення судді були такі безнадійні і помилкові, що й людину найбільш об'єктивну обурювали, але між між виявами обурення і самосудом та чинними зневагами мусить бути різке розмежування. Адже всі ці глядачі, що обидали по мету суддю (обіралися при тім і Богу духа винним гравцям України — Скреготі, Микльшомі, Магоцькому) не теж або колішні спортовці, або прихильники спорту, які всі спортові заправи приймають за свої, творять таким чином спортову спільноту. А найбільш гідним і просто запереченням спортових ідей мусить бути для спортовців засилля над безоборонним. Суддя, який сходить під опікою гравців України в гришу, узявши собою наравду жалюгідну партину. Це була людина, яку всезадно опанував страх, людина, над якою можна було тільки милосердитися.

Тому від нашої публіки мусимо рішуче вимагати більше опанування. Справедлива оборона своєї дружини перед кривдою не має перемінюватися в напасть, яка може принести власній дружині тільки шкоду.

Зокрема агадка належить теж Лехії, яка всі технічні і тактичні недоліки покривала брутальністю. Мабуть минулорічні дискваліфікації небагато допомогли. Не вадилло, щоб львівський Виділ гор і дисципліни знову більше зацікавився тою дружиною.

По них вступних увагах, які найкраще ілюструють цілий мети, небагато вже можна додати до звідомлення. Україна виступила в такому складі: Босній, Скрегота, Воробець, Якимів, Гомовський, Романець, Магоцький, Скопєнь П., Петрів, Микльшом, Краєвський.

Найкращою ділею нашої дружини була оборона. Скрегота і Воробець грали гостро й відважно, не придержуючи непотрібно м'яча. Десять разів навіть викопи. Босній крім кількох небезпечних ситуацій, які викликали доволі певно, безробітний, що теж є найкращим доказом повної переваги України підчас майже цілого мету.

Дуже приємно розчарував пим разом Романець, що в деяких моментах сильно сорпикавав оборону, щоб за кілька хвилин підсилувати добрими м'ячами напад. Якщо добра форма цього гравця не буде тільки короткотривалою, то ця позиція в Україні буде добре обсяжена. Гомовський розігрався аж у другій половині, коли Лехія обмежувалася виключно до оборони. У першій половині не видно його було на гриші. Перший вступ Якимова після військової служби випав блідю. Недостатє цьому гравцеві певності й рішучості. Він все вагається й іноді не знає, що зробити в м'ячем. Крім того грав наскрізь оборонно, забуваючи зовсім про напад. Він теж вважався одним з одних

У фіналі гінців 4 × 60 м.: 1) С-Б 38.3, 2) Тернопіль 40.0.

У фіналі гінців побрат. 4 × 100 м. 1) Коломия 49.3, 2) С. IV Львів 50.8, 3) Сокаль.

У меті ратищем побр.: 1) Вилонь В. С-Б 46.94, 2) Павя Е. Підберізі 44.51, 3) Куровицький 42.91, 4) Якимів 41.24, 5) Чехут Стрий 40.78, 6) Беркешук 39.24.

У скоці височин побр. (старт. 14): 1) Козачук С-Б 1.66 м., 2) Кочів 1.66, 3) Литвинна Самбір 1.56.5 м.

У бігу на 800 м. посестер (старт. 11): 1) Жураківська 2.57.6, 2) Зморок Тернопіль 3.05.0, 3) Омик Косів 3.06.0.

Олімпійські гінці 800 + 400 + 200 + 100 м.: 1) Сокаль 3.58.0, 2) Коломия І. 4.00, 3) Коломия ІІ. 4.01.0, 4) Косів 4.02, 5) С. IV Львів.

— 0 —

вороту, які здобула Лехія, залишивши Шустершину зовсім без опіки. Проте Якимів, в якого без сумніву військова служба причинилася до ослаблення форми по відповідному тренінгу і по вігравні з дружиною буде повновартісним помічником.

У нападі куди краще злеїлися небезпечні акції, як минулими разами. У всіх напасниках були замкнені амбіції і запал до гри, але... не обійшлося й цим разом без „але“. Магоцький у першій частині прапорував за довго м'яч, Микльшом, хоч пропонувався, завжди спізнюється зі стрілом і гайнує таким чином безліч добрих нагод. Петрів дуже мудро кермував нападом, але майже зовсім не стріляв. Найгіршими напасниками були Скопєнь П. і Краєвський. Особливо перший експонував босним запалом, гострим (ж за давніх добрих часів цього гравця) стартом і рахунком на ворожі ворота. Яого теж найкраще пильнували і зупинили і вкінці замінили.

Хід гри: Від перших хвилин зазначається перевага України, яка переводить кілька небезпечних акцій правою стороною. Скопєнь П. має кілька моментів, які вносять поперечка, оборона або знаменитий воротар. Просто ідеальну нагоду здобути ворота має наша дружина у 17 хв. По мудрій акції нападу Скопєнь П. дстає м'яч до переду, перебивається крізь оборону, злікає під ворота, залишивши оборонців за собою, опинюється віч-на-віч з воротарем Лехії... і самостю судді ригує Лехію від найпевнішого у світі гола. Новотерпів між гравцями, гурганний вибух протестів за трибуни і судді дивує в невідомих причинах вісялого до Лехії зпосаа ліній поля карного. По під впливом судді його роль скінчилася. Одну помилку виправдав те більшою помилкою, піддається терором публіки, словом: із мету робить пародію спортових змагань. Перші ворота здобуває Лехія зі стрілу Шустершину, який спокійно, непильнований, миклає із кількох кроків м'яч до воріт. Протинаступу України не дали аніж час ніякого успіху. Аж у 28. хв. авриває Скрегота з карного за руку помічника Лехії. До перерви адержується етап 1:1.

Після перерви Україна переходить до генерального наступу, однак пех переслідує наших напасників, або безнадійні ситуації ригує фезомежалний воротар Лехії Шарема. У 15 хв. Ведріло в Лехії оформив Краєвського і відтак ще його адарна, на що теж зрештешувався і Краєвський. Цим разом судді акційних справедливо обох гравців. У 20. хв. відстає без суддів змагань і шойло на інтервенцію босного судді і відновних направила свою другу кардинальну помилку та віз ці нешасливі змагання дальше. При самому кінці гравець Лехії розбив Скопєня П. якого злосело в гришу. Та все таки Україна переважала до самого кінця і бомбрдувала ворота Лехії — без успіху. Після змагань мусили гравці віднести суддю під охороною до шати.

Недільні змагання були найгіршою пропагандою спорту. Хочемо вірити, що більше подібного мету оглядати не будемо.

ІНШІ ВИСЛІДИ ОНР. ЛІГИ.

Львів. Чорні — Погонь І Б. 2:0 (4:0). Ворота для Чорних добули: Адамович і Шайнер по 3. Жураківський і Малодобри по 1.

Львів. Гасмонія — II. Сокиль 2:0 (1:0). Ворота для Гасмонії добули Шайф і Пяус.

Львів. Огніско — Р. К. С. 2:1 (1:0). Для Огніско добув ворота Литвинський, для Р. К. С-у Горюшинський.

Перемишль. Чувай — Погонь (Стрий) 2:1 (2:0). Чарницький і Віляні були стрільцями для Чувая. Валішкий для Погоні. Суддя п. Телосицький.

Перемишль. Польонія — Ресовія 2:2 (0:1). Ворота для Польонії добув Дішник (2), для Ресовії Батошницький.

Самбір. Корона — Юнак 4:1 (2:1). Для Корони добули ворота Лихович (2), Микльшом і Трелька. Для Юнака Фальковський. Суддя п. Глават і Перемишль.

НИНІ В А П О Л Ь О фільма-архитвір, оснований на тлі відомої пєси Гавитмана: „ПЕРЕД ЗАХОДОМ СОНЦЯ“ найновіша і найбільша фільма, в якій після кількатижної перерви виступить знову найславніший трагік екрану ЕМІЛЬ ЯННІГС

Фільма, що навіває традицію до таких архитвірів як: Портієр Готелю Атлантік, Непотріб на Людина, Варієте, Блакитний Ангел.

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

1. Чорні	4	7:1	13:1
2. Польонія	4	7:1	13:7
3. Ресовія	4	6:2	12:5
4. Гасмонія	4	5:3	8:1
5. Погонь (Острий)	4	4:4	13:10
6. П. Сохт	4	4:4	5:5
7. Огніско	4	4:4	6:7
8. Погонь І В	4	4:4	6:15
9. Україна	4	3:5	6:9
10. Лехія	4	3:5	6:10
11. Корона	4	3:5	12:15
12. Чуваш	4	2:6	6:10
13. Р. К. С.	4	2:6	8:5
14. Юнак	4	2:6	5:11

А-КЛЯСА.

СТАНІСЛАВІВ. Ревєра — Пролом 2:0 (0:0).

83 хвилини був Пролом рівноградним противником мистця Станіслава. А-кля. і до 83 хв. остан гри був 0:0. Але гол поповнив залого Пролому ошибку і дружина ушла з гриша переможена. Гра, що стояла на високому рівні й мала гостре темпо, велася зі зміною перевагою раз одної — раз другої сторони. Нарад Пролому має уже в 1-й частині дві ідеальні позиції, але Ялібчук і Лесюк фатально „переносять“. У другій половині удається Ревєрі в 83 хв. добути ворота, коли то мазохист Пролому Семіянів висувається задалого вперед, а Рудик утікає і стріляє. У риди Пролому впадається адепримування, що використовує Ревєра й добуває зараз другі ворота. В Пролому знаменито гри воротар Приймак. До його рівня доходили моментами помічники Куліба й Демлячук. У нападі найкраще грав Урсакій. Суддя п. Дененфельд — безнадійний.

ТЕРЕВОВІЯ. Поділля — Спарта 3:3 (1:1).

На гарячій грунті осігнуло Поділля з важким трудом вирішений вислід. Уже в 4. хв. правий лучник Спарти стріляє перші ворота. Вирівняння приходить у 15 хв. Чумах гарко центрує і Доля сильним прямим стрілом добуває ворота. У другій половині переважує Поділля, однак ворота добуває Спарта в 10 хв. зі стрілу Ваха. У 15 хв. Воробейський вирішує по гарній солов'ївській акції. Треті ворота добуває знову той самий грав, вимушений Крошмалюком Ш. Три хвилини перед кінцем вирішує Спарта під час підвортного замахання.

МИСТЕЦТВА ЮНІОРІВ.

Україна (юніори) — Стшелец (юніори) 7:2 (2:1).

Нарад юніорів України заграв моніторного і м'яг перемогти у ще вишньому відношенні. Україна перевишала свого суперника під кожним оглядом, а на окремі вирівняння заслуговує Лисевич у помочи. Ворота для всіх найменших добули: Зубач 3, „Юрчик“ 3 (К. 1).

Ц-КЛЯСА.

Зоря — П. К. С. 0:0.

Перші змагання за мистецтво Ц-кля. між українською дружиною і П. К. С-ом дали невирішений вислід без огляду на перевагу „Зорі“, якої напад не зміг використати багато підвортних ситуацій. Дружина П. К. С. у надзвичайно технічній недостаті дуже часто фінткою савок. В „Зорі“ заслуговують на похвалу воротар оборонні і крайнік Верещанський.

Луг — Праца Польська 8:1 (5:1).

Перші змагання за мистецтво Ц-кля. між українською дружиною і П. К. С-ом дали невирішений вислід без огляду на перевагу „Зорі“, якої напад не зміг використати багато підвортних ситуацій. Дружина П. К. С. у надзвичайно технічній недостаті дуже часто фінткою савок. В „Зорі“ заслуговують на похвалу воротар оборонні і крайнік Верещанський.

Степ — Стшелец (Перемішляни) 4:0 (1:0).

Українська дружина перевишала брутального противника у всіх ліній. Найкраще заграла поміч і воротар. Напад має декілька добре заграєнь, однак заграєнь багато добрих ситуацій. Ворота добули: Паньківський, Грешай, Райдух і Ошудяк. Суддя п. Худяков.

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

Польща — Данія 3:1 (2:1).

ВАРШАВА. Міжнародний матч Польща — Данія відбувся на стадіоні В. П. біля 20.000 глядачів. Ворота для Польщі добули Вілімовський, Круль і Поп. Для Данії Іверсен.

СОФІЯ. Польща — Болгарія 3:3.

ПОГОНЬ У ЧЕРНІВЦЯХ.

ЧЕРНІВЦІ. Гостювала тут в суботу і надалі львівська Погоня. Суботні змагання в Бавельом (Чер-

нівці) виграла Погоня у відношенні 9:1. Зате в надалі прогнала в мистецтві Буковини, румунською дружиною Драгош-Вода у відношенні 2:0 (1:0). Ворота для господарів добули Паненко (9) і Шмидт (9). Румунія грала брутально. Глядачів ок. 8.000.

ПЕРЕМОГА РУСИ.

УЖГОРОД. Русь — УАЦ 5:1. Треті мистецькі змагання виграла Русь у високім відношенні.

ЧЕСЬКА ДЕРЖАВНА ЛІГА.

ПРАГА. Вікторія Жіжков — Жиденце 1:0.

ПЛЬЗНО. Вікторія Пльзано — Спарта 0:2 (0:0).

ПРОСТЕВОВ. Простево — Славія 1:3 (1:1).

НАХОД. Наход — Шл. Острава 3:1.

КЛАДНО. Кладно — Братислава 1:0.

ПАРДУБИЦІ. Пардубиці — Пльзано 3:3.

ПЕРЕМОГА — ФЕРЕНЦВАРОШУ.

БУДАПЕШТ. Ференцварош — Рома 4:2.

НАКОЛЕСНИЦТВО.

ЩЕ ОДИН СКАНДАЛ.

Містерії на наколесницьких змаганнях

ЛВІВ, 12 ІХ. Наколесницькі змагання Східних Торгів покінчилися небувалим скандалом: Змагання Чорних випустили швидко зі старту, а під Миколаєвом показали змаганням України довшу дорогу. Та в дальшому діялися ще дивніші містерії. В часі повороту до Львова підвозило амагунів Черних авто (1). Таким чином „переміг“ Желізо в Чорних, який „добув“ неймовірно високу перемогу над Степанюком з України (час Желіза 3:06,5 — Степанюка 3:16,5 год.).

Україна внесла протест, на який „відповідальні чинники“ відповіли: Мусите ж зрозуміти, що воно не випадало, щоб українське виграло чашу Схід Торгів. У відповідь на це Україна загрожала виступленням із наколесницького Союзу, якщо не дійде до відповідної сатисфакції. Одночасно заповіла протест до централі Союзу у Варшаві.

3 кіна.

КІНО „АПОЛЬО“: „ПОГОНЯ ЗА КАВАЛІРОМ“.

Цей заголовок неточний, бо тут зовсім не йде про нежонатого молодця, а про міліони, які має син у спадщині по своїй мамі і які потрібні його батькові. Батько — колись мільонер розтратив свій мільон і розтрачує дальші гроші вже сина на всякі дрібні винаходи без практичного значіння, як нпр. автомат, що відчиняє шухляди або підписує нєраз п'ять векслів. Саме тоді, коли батько потребує 100.000 дол. на будову якоїсь палатисаду з'являється в нього безробітна молода дівчина, що має талант архітекта і таксамо як мільонер-фантаст не має сотика при душі. Вони вдвоє складають плян, щоб добути 100.000 доларів від сина. Син приїжджає з нареченою, що теж тільки летить на гроші. Повстає багато комічних ситуацій після приїзду сина до дому батька, що збанкрутував. Головні ролі грають енергійні: Джуель Мек Крі із своєю частою партнеркою Міріам Гопкінс і дуже добрий комік Віннігер. Знанням нам із ролі батька у фільмі „Пенні“.

Кіно „Палас“: Трафальгар.

На перший погляд це історія дружби двох хлопців на зразок Дікенса. Тимчасом фільма, якої центральною подією є морська битва англійської флотії під Трафальгаром під проводом Нельсона проти Наполеона, є головною історією одного з наймогутніших англійських товариств „Льойда“, що приймає від двох століть усього роду забезпечення від нещасливих випадків (з винятком забезпечення на випадок смерті). „Льойд“ (якого не треба змішувати з другою могутньою банковою установою такої назви) має справді романтичну історію, як на підприємство чисто торговельне. У 1689. р. в якійсь Едвард Льойд, що був власником малої каварни в центрі Лондону, порозумівся з кількома іншими промисловцями, щоб приймати забезпечення від власників кораблів, на випадок, якщо їм трапиться якесь нещастя на морі. Власники кораблів і купці приходили до каварни Льойда, де могли на місці погляджувати всі формальності забезпечення свого товару. Навіть коли в 1720 р. англійський уряд навав привілей деяким товариствам приймати такі забезпечення, приватна ініціатива „агентів“ Льойда зуміла витримати суперництво з офіційними установами. У 1870 р. Льойд дістав дозвіл творити власні закони для забезпечення і виплати

документи, якби був урядовою установою. У фільмі дуже живо зображені роки від 1774 р. аж до битви під Трафальгаром, що були добою найбільшого ризику і найбільшого розвитку цієї фірми „Льойд“ мав головню на меті розвиток британської торговельної флотії, приймаючи за основу два принципи, яким служив: давати швидкі та чесні інформації. У фільмі дуже зручно змальований зв'язок одного з агентів „Льойда“ з Нельсоном, колись приятеля дитячих років, що заключили пакт дружби. Після Наполеонівих перемог єдина надія Англії була на свої кораблі. Таке могутнє підприємство як „Льойд“, утративши під час війни багато кораблів, домогалося від адміраліції охорони своїх торговельних суден — війсьними. Але це перед головною морською битвою могло ослабити силу Нельсона; його приятель найшов спосіб допомогти йому ризикуючи своїм майном і життям. Фільма „Трафальгар“ не має нічого спільного з діловою документацією, а є справді поетичною, дуже гарною фільмою, як це тільки можливе в Англії, „бізнес“ уміє навіть свої підстави в чесності, дружбі та коханні.

Дописи.

БУЗЕЧЧИНА.

Районові „Обжинки“ і „День Українських Господинь“ у Гуминських. Дня 5. вересня відбулися районні „Обжинки“ і „День Українських Господинь“ у Гуминських в Бузеччині, в яких взяли участь, крім Гуминських, села Чумани і Вербляни. В год. 10. відправив парох о. Мотвіськ Службу Богу. Співав гарно хор з Гуминських під управою п. Калишевита, управителя місцевої школи. о. парох виголосив відношину до гнилин проповідь. Опісля ввесь час зібрання наряд у зразковому поході перейшов на громадське засопськ. ко, де відбулося свято. Похід поступав у такому порядку: На чолі йшов голова кружка „С. Г.“ з Гуминських і п. Калишевита, голова повітової секції господаринь, опісля представники філії „С. Г.“ і повіт. кооператива та інші делегати і гості. Далі воли і коні з плугами і сівачі, ала з боровами, жемі з серпами в айними та життими обіжжа, віз з мішками зерна і муки, господарня з хлібом, дичата з козаками, тосарі з косами і граблями і далі ввесь наряд тирками. Неї в місцевих народних одягах, що робило приємне враження. При звуках оркестри відбулася дефілада перед делегатами, що усталилися на трибуні на площі. Свято відкрив голова кружка з Гуминських. Хор співав національний гимн — підноситься прапор — настрій святочний — все стоїть на „апоур“. Делегати складають привіт, а саме: о. Мотвіськ від церкви, п. Чуман Прокій від філії „С. Г.“ в Бучаку, п. М. Турявич від повіт. кооператива, п. Калишевита від філіальної секції господаринь. Відтак йшли продукції хору з Гуминських під проводом дир. Калишевита, декламація дівчини з Гуминських М. Вороносської (Богдана Лешко „В жинва“), вправи дичат з Вербляни, Чумани та Гуминських мильноруч і серпами та національні танці і попси дитячого садка. І продукції хору, і декламація, і вправи й танці викликали дуже гарно та зробили на присутніх незатерте враження. Опісля жемі в сузроводі обжинкових пісень складали ємкі до рух представника філії п. К. Малика. При кінці вибрав слово п. К. Малик і в довшій промові аксував цілі в закінчення „С. Господаря“ та наказав на дороги, жемі має поступати господарська праця. Його гарно, річезу добре виголошену промову прийняв зібраний наряд довготривалими оплесками й окликом: „Слава Краєвому Т-ву „С. Господар“ у Львові!“ Подякою, яку зложив п. К. Малик неструдженій організаторці п. Калишевиті, закінчено свято і відспівано національний гимн. Потім молодь ще довго базилася на площі, спіраваючи традиційну „толочку“, а делегати і гості гостив кружок „С. Г.“ скромною перекускою. — Н. М.

СНЯТИНЩИНА.

Спростування Повіт. Ради „Каменярів“. У ч. 191 „Діла“ з 1. вересня п. р. в дописі: „Величаво свято „Русалки Дністрової“ в Снятині. помічено уступ: „хоч організація „Каменярів“ не потрібна — а ж слухи ходять, такі навісисе — не оглядаються навіть на те, що серед Богородичного посту, назавжди на той сам день повітовий фестин у недалекому селі Устю. — В ми правди просимо помістити наше спростування: Повітовий Союз „Каменярів“ у Снятині укладив був повітовий адит „Каменярів“ для 1-го серпня. А що того дня/ногода була погана, то вже 3-го серпня проголошено афішам, що згаданий адит перенесено на день 22. серпня п. р., бо Повітова Рада дістала на цей день дозвіл від влади. Аранжери шкільного свята самі в тім часі не знали про речиньє ювлейного свята, бо тільки зачали підготуватися до нього. В глибоким поважанням: Пов. Рада „Каменярів“ у Снятині.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ШО ПАМ'ЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

